

NCOZ

NÁRODNÍ CENTRÁLA PROTI ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU
SLUŽBY KRIMINÁLNÍ POLICIE A VÝŠETŘOVÁNÍ

VÝROČNÍ 2018 ZPRÁVA

Úvodní slovo ředitele útvaru

1. Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování	3
2. Statistické údaje o trestné činnosti za rok 2018	4
2.1. Statistické údaje zajištěných hodnot	8
2.2. Statistické údaje Daňové Kobry	9
3. Trestná činnost a budoucí vývoj trestné činnosti, pachatelé a oběti trestné činnosti, realizované případy v roce 2018	10
3.1. Sekce organizovaného zločinu NCOZ SKPV	10
3.1.1. Problematika odboru násilí	10
3.1.2. Problematika odboru obchodu s lidmi a nelegální migrace	10
3.1.3. Problematika organizovaného zločinu a zločineckých struktur	19
3.1.4. Problematika padělání	22
3.2. Sekce terorismu a extremismu NCOZ SKPV	25
3.2.1. Problematika terorismu a extremismu	25
3.2.2. Problematika nelegálního obchodování se zbraněmi, výbušninami a vojenským materiálem	27
3.3. Sekce kybernetické kriminality NCOZ SKPV	28
3.3.1. Problematika kybernetické kriminality	28
3.4. Sekce finanční kriminality NCOZ SKPV	31
3.4.1. Problematika daňové kriminality	31
3.4.2. Problematika legalizace výnosů z trestné činnosti a praní peněz	38
3.5. Sekce závažné hospodářské trestné činnosti a korupce NCOZ SKPV	40
3.5.1. Problematika zneužití fin. prostředků EU, veřejných zakázek a korupce	40
4. Trestná činnost na regionální úrovni v roce 2018 v souvislosti s činností expozitur NCOZ SKPV	43
5. Podpora výkonu	53
5.1. Analytická činnost v roce 2018	53
5.2. Mezinárodní spolupráce v roce 2018	55
5.3. Vzdělávání a oblast prevence v roce 2018	57
5.4. Spolupráce s médii za rok 2018	60
6. Priority NCOZ SKPV na rok 2019	60
7. Kontakty na NCOZ SKPV	61
7.1. Komiks „ŘEKNI NE“	62

Úvodní slovo ředitele útvaru

Vážení čtenáři,

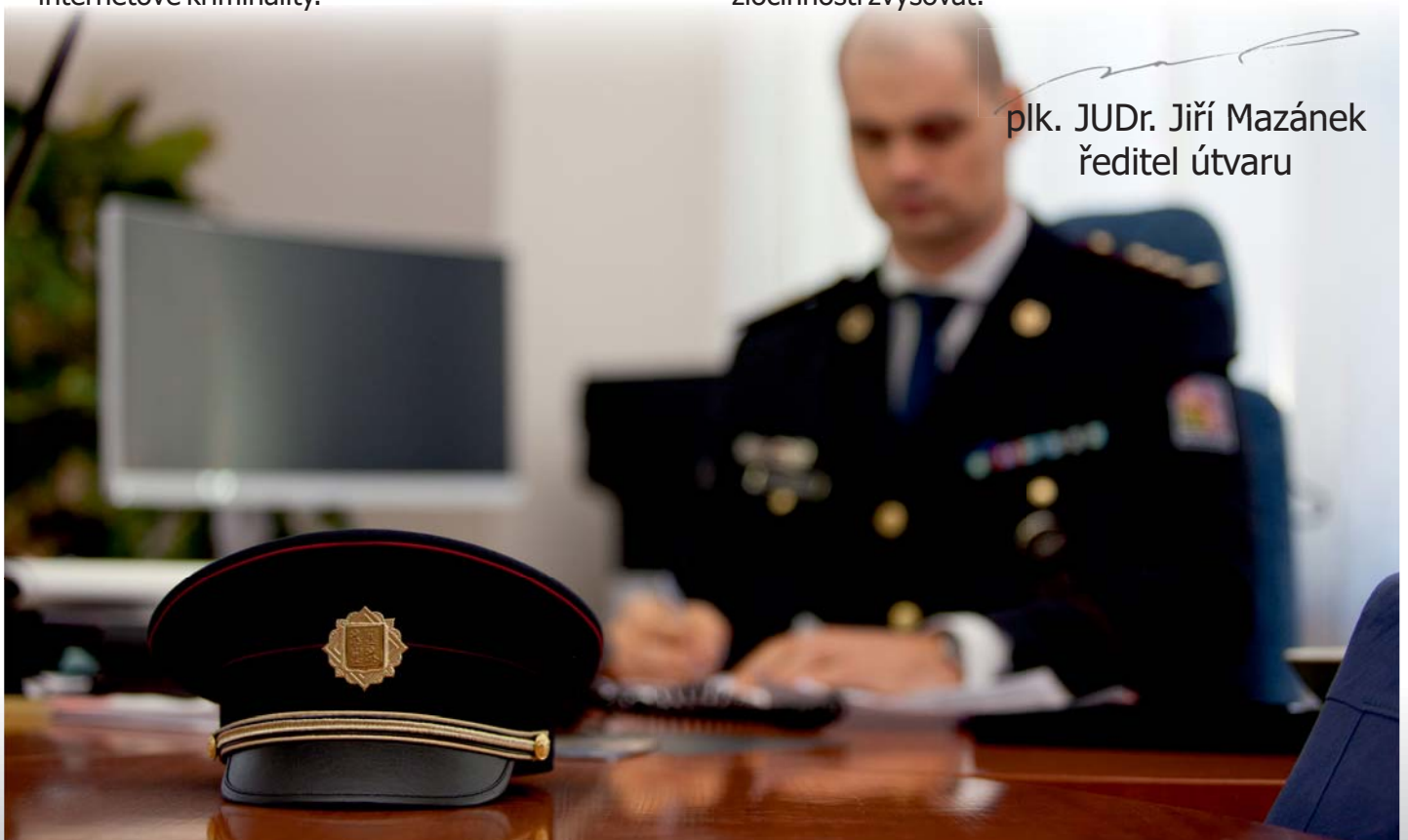
v loňském roce jsme Vám předložili zprávu o fungování, hlavních činnostech a organizaci Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV za období od 1. srpna 2016 až 31. července 2018. Nyní Vám představujeme Výroční zprávu za rok 2018. Naším cílem je, jak je obecně zvykem, přinášet Vám zhodnocení fungování Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV v každoročních zprávách.

Rok 2018 se pro Národní centrálu proti organizovanému zločinu SKPV stal rokem přípravných změn v jejích některých činnostech. Tyto změny budou postupně realizovány v roce 2019 a vycházejí z námi nastavených priorit. Ponesou se především ve znamení přenastavení vnitřního řízení útvaru, uspořádání budoucího strategického vývoje centrály, rozšiřování klíčových kompetencí ve vyhledávání trestné činnosti, rozvoje analytických schopností jak v kriminálně-strategické analýze a případové analýze, tak i v analýze zajištěných dat. Významná část naší činnosti bude rovněž směřována na prevenci a rozvoj v souvislosti s potíráním terorismu a extremismu, kybernetické kriminality a závažné internetové kriminality.

I přes tento vývoj prvořadou činností centrály zůstává boj se všemi nejzávažnějšími formami trestné činnosti. Tento boj představuje základní oblast naší působnosti, který je následně doplněn analytickými, metodickými, školicími, preventivními, vzdělávacími a dalšími podpůrnými aktivitami. V souvislosti s naším působením byla v roce 2018 řada námi vedených trestních řízení ukončena a řada trestních řízení zahájena. V námi svěřených příslušnostech se rovněž dařilo trestnou činnost vyhledat, a to zejména v souvislosti s podvody na DPH, poškozením finančních zájmů EU, korupcí a při zadávání veřejných zakázek, organizovanou trestnou činností při udělování pobytových víz, obchodováním s lidmi a nelegální migrací, paděláním dokladů, obchodem se zbraněmi, vč. případů radikalizace a kybernetické trestné činnosti.

Ačkoliv současná podoba kriminality je velmi variabilní, jsme přesvědčeni, že pomocí nastavených opatření již dnes dokážeme na tuto proměnlivost adekvátně reagovat a v roce 2019 se podaří výkonnost centrály při potírání nejzávažnějších forem zločinnosti zvyšovat.

plk. JUDr. Jiří Mazánek
ředitel útvaru

1. NCOZ SKPV

Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „NCOZ SKPV“ nebo „útvár“) se v rámci své působnosti specializuje na odhalování organizovaného zločinu, závažné hospodářské trestné činnosti, terorismu a extremismu a kybernetické kriminality¹. V rámci své působnosti odpovídá především za plnění úkolů při odhalování, šetření, prověřování, vyšetřování a dokumentaci trestných činů spadajících do věcné a funkční příslušnosti útvaru v rozsahu stanoveném právním předpisem² a interním aktem řízení³ a za plnění úkolů v oblasti kriminalistické a operativně pátrací činnosti⁴. Dále se podílí na plnění úkolů Policejního prezidia České republiky⁵ (dále jen „PP ČR“).

NCOZ SKPV je organizační částí Policie České republiky (dále jen „Policie ČR“) s celostátní působností a ve vymezeném rozsahu je koordinacním, metodickým a kontrolním pracovištěm.

¹ Čl. 1 písm. m) pokynu policejního prezidenta č. 103/2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení.

² Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).

³ Pokyn policejního prezidenta č. 103/2013.

⁴ Zákon č. 141/1961 Sb.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Pokyn policejního prezidenta č. 15/2016, o operativně pátrací činnosti a zřizování pracovních týmů a pracovních skupin.

⁵ Rozkaz policejního prezidenta č. 135/2014, kterým se vydává organizační řád Policejního prezidia České republiky.

Statistické údaje o trestné činnosti za rok 2018 2.

Příslušnost NCOZ SKPV spočívá zejména v šetření, prověřování a vyšetřování úmyslných trestných činů, k jejichž dozoru jsou příslušná Vrchní státní zastupitelství (dále jen „VSZ“) v Praze a Olomouci, a dále také trestných činů spadajících do věcné působnosti útvaru.

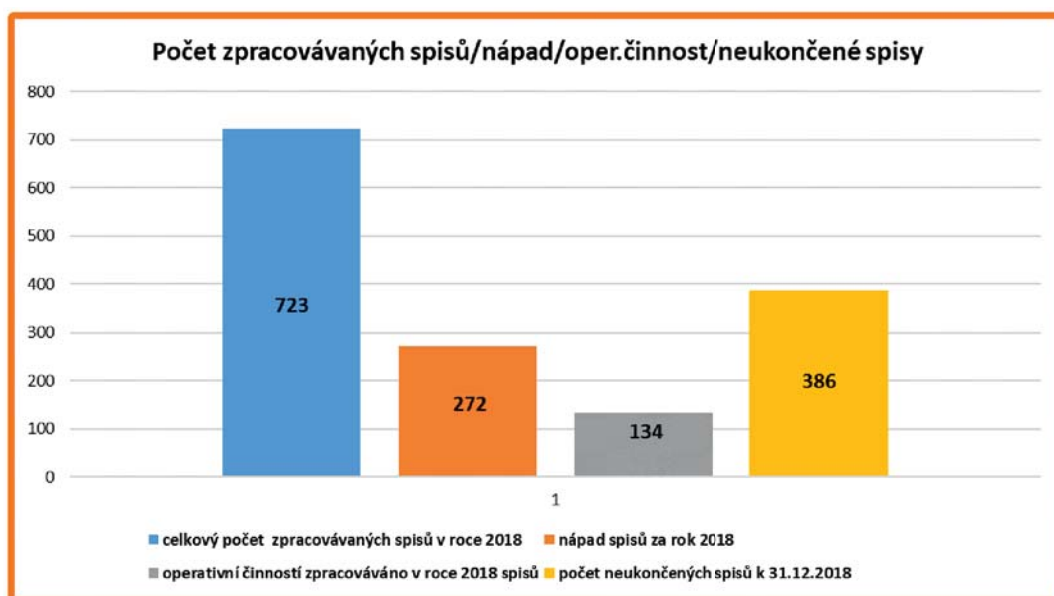
Do věcné působnosti útvaru spadá:

- daňová a závažná hospodářská kriminalita se škodou nad 150 milionů Kč
- trestná činnost související s výkonem pravomoci představitelů ústředních orgánů státní správy v postavení ministra, náměstka ministra, ředitele úřadu a jeho zástupce
- trestná činnost související s výkonem pravomoci představitelů územní samosprávy krajů v postavení hejtmana a jeho náměstka
- úmyslné trestné činy soudců a státních zástupců
- trestné činy související s čerpáním finančních prostředků z fondů Evropské unie (dále jen „EU“)
- trestné činy související s legalizací výnosů z trestných činů
- trestné činnosti organizovaných zločineckých skupin (§ 361 trestního zákoníku), nebo zvláště závažných a organizovaně páchaných zločinů v oblasti násilných projevů, vydírání a nástražných výbušných systémů užitých proti životu, zdraví nebo majetku, nedovoleného obchodování se zbraněmi, výbušninami, vojenským materiálem, chemickými, biologickými, radioaktivními a ostatními vysoce nebezpečnými látkami a komoditami, nelegální migrace a obchodu s lidmi, terorismu a extremismu, proti měně a platebním prostředkům, financování terorismu,
- trestné činy páchané formou kybernetických útoků vedených zejména vůči kritické a informační infrastruktuře vč. koordinace kybernetických útoků, řešených nižšími organizačními celky Policie ČR

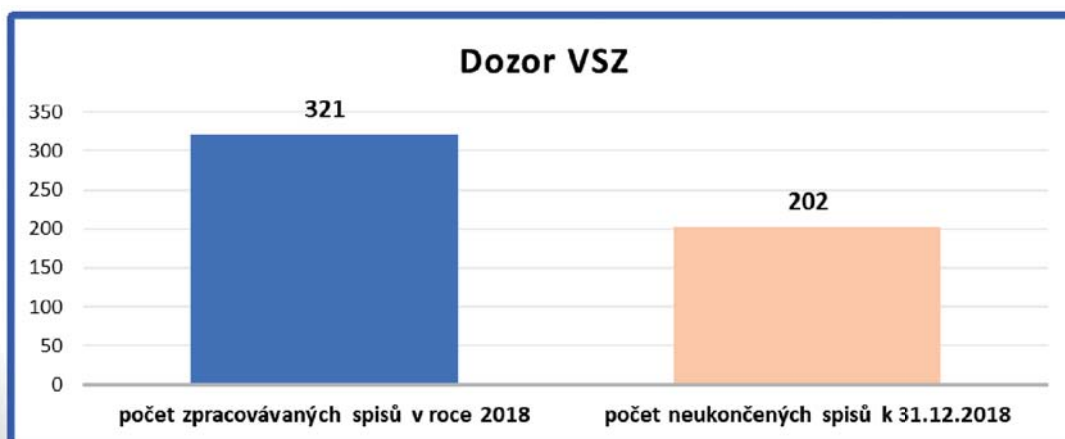

NCOZ SKPV je rovněž příslušná k prověřování trestných činů, které odhalí vlastním šetřením, pokud nerozhodne o jejich postoupení dle místní a věcné příslušnosti jinému policejnímu orgánu, nebo je převezme na základě rozhodnutí ředitele NCOZ SKPV po předchozím souhlasu věcně a místně příslušného policejního orgánu. Případně jí byly přikázány rozhodnutím nadřízeného vedoucího pracovníka nebo státního zástupce.

Na NCOZ SKPV bylo v období od 1. ledna do 31. prosince roku 2018 celkově zpracovááno 723 trestních spisů, z toho nápad za rok 2018 činil celkem 272 trestních spisů. Vlastní operativní činností bylo kriminalisty NCOZ SKPV zpracovááno 134 trestních spisů. Ke konci roku 2018 bylo neukončeno celkem 386 spisů.

Pod dozorem VSZ bylo v období od 1. ledna do 31. prosince roku 2018 zpracovááno celkem 321 trestních spisů, celkový počet v tomto období neukončených spisů činil 202 spisů.

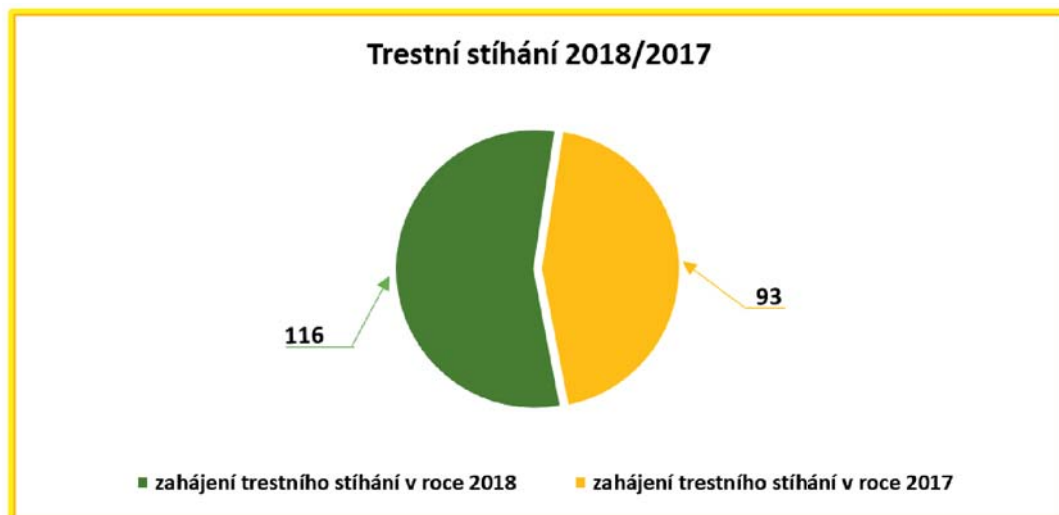

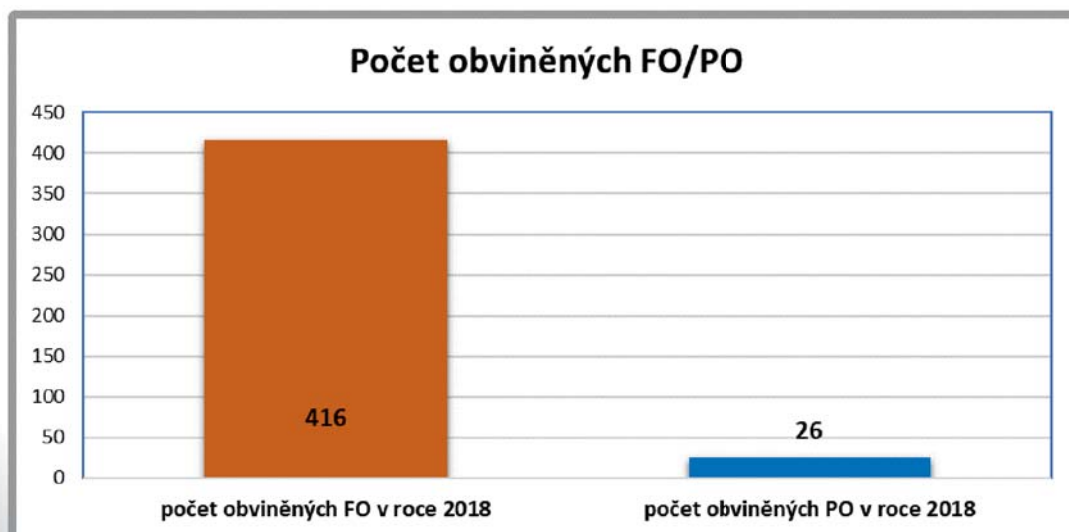
Vlastní vyhledávací činnosti policistů NCOZ SKPV bylo v roce 2018 pod dohledem VSZ zpracovááno celkem 63 trestních spisů. Stejně jako v předcházejících obdobích s přihlédnutím k rozsáhlosti, složitosti a specifčnosti vedených trestních věcí, v porovnání s počtem napadnutých věcí ve vztahu k vyhledaným věcem pod dozorem VSZ, i nadále významně převažuje ostatní nápad trestné činnosti nad nápadem

vlastních poznatků.

V roce 2018 oproti roku 2017 vzrostl počet zahájených trestních stíhání. V roce 2017 bylo zahájeno trestní stíhání u 93 trestních věcí, v roce 2018 se jednalo o 116 zahájených trestních stíhání, přičemž u 35 trestních věcí bylo trestní stíhání zahájeno na základě operativní činnosti policistů NCOZ SKPV.

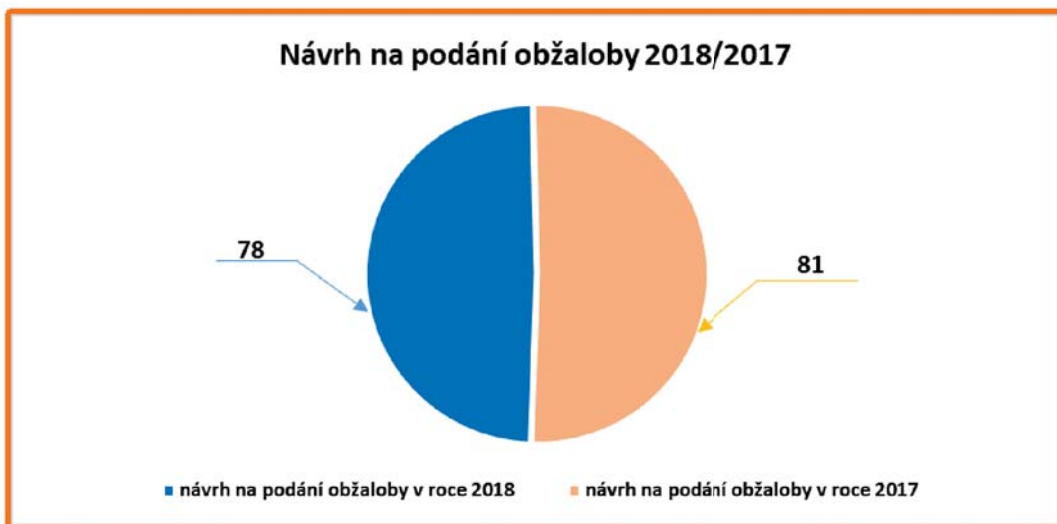

V roce 2018 bylo kriminalisty NCOZ SKPV obviněno celkem 416 fyzických osob a 26 právnických osob.

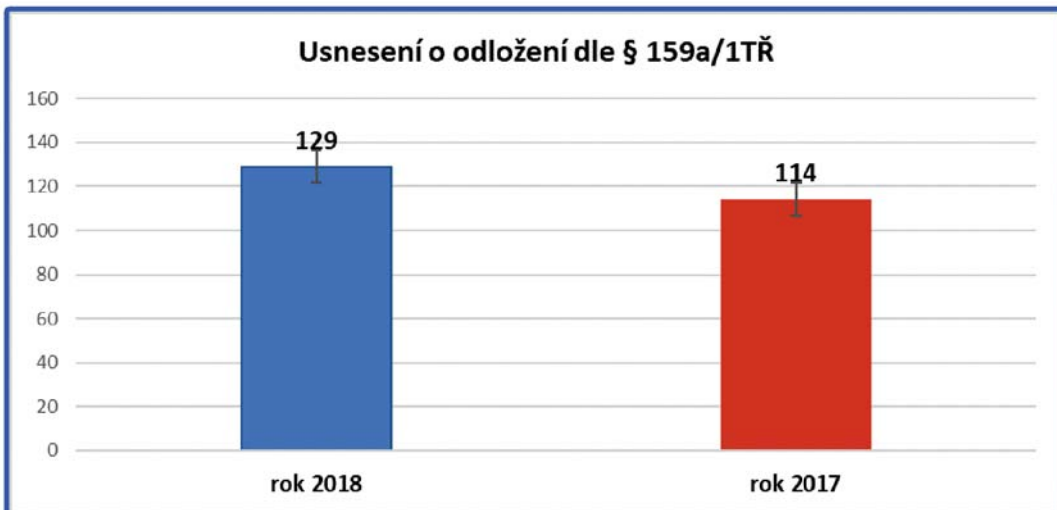

Návrhem na podání obžaloby bylo v roce 2018 ukončeno celkem 78 trestních spisů, v roce 2017 bylo takto ukončeno 81 spisů. Z těchto 78 podaných obžalob je 31 případů výsledkem operativní činnosti policistů NCOZ SKPV.

Z celkového počtu 723 zpracovávaných věcí v roce 2018 bylo celkem 129 věcí odloženo dle § 159a trestního řádu. Celkem 128 věcí bylo ukončeno jinak, např. na základě podmíněného zastavení trestního stíhání dle § 307 trestního řádu, nebo v souladu s § 173 trestního řádu, kdy trestní stíhání bylo přerušeno.

V roce 2018 bylo pracovníky NCOZ SKPV zpracovááno a vyhodnoceno celkem 675 trestních oznámení.

Na základě platnosti zákona. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů bylo za uplynulý rok zpracováno a vyřízeno celkem 45 žádostí.

V souvislosti s preventivní činností bylo ze strany pracovníků odboru kontroly NCOZ SKPV v roce 2018 vyřízeno celkem 146 podání a 1 724 dalších oznámení, která nejsou evidována jako stížnost nebo upozornění.

Statistické údaje zajištěných hodnot 2.1.

Hodnota zajištěného majetku v trestním řízení v loňském roce vzrostla na částku cca 7,9 mld. Kč oproti roku 2017, kdy byl zajištěn majetek v hodnotě cca 5,3 mld. Kč.

Vzrůstající trend v podobě zajištěného majetku je výsledkem nastaveného systému finančního šetření v rámci Policie ČR i rozšiřujících právních nástrojů, které umožňují zajistit nelegální i legální majetek v průběhu trestního řízení.

Odčerpání majetku stále představuje výkonný nástroj v boji proti pachatelům trestné činnosti či organizovanému zločinu.

Vedle zajištění a odčerpání zejména peněžních prostředků na bankovním účtu či v hotovosti,

vč. nemovitostí, šperků, vozidel a elektroniky dochází také k zajištění a odčerpání virtuálních měn, které fungují jako platidlo. V uplynulém roce tak bylo Krajským soudem (dále jen „KS“) v Brně rozhodnuto o propadnutí virtuální měny-bitcoinů v souvislosti se spácháním trestného činu krádeže ve spojení s drogovou trestnou činností.

NCOZ SKPV se v loňském roce na základě rozhodnutí náměstka policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování PP ČR stala republikovým metodickým pracovištěm v oblasti virtuálních měn.

Rozdíl ve výši 61 068 068 Kč za rok 2018 představuje hodnotu majetku, která byla zajištěna ostatními útvary s celostátní působností a PP ČR. V roce 2017 se jednalo o částku ve výši 63 258 008 Kč.

2.2. Statistické údaje Daňové Koby

Daňová trestná činnost je prověřována a vyšetřována v úzké spolupráci s daňovou a celní správou v rámci projektu Daňová Kobra. Tento projekt představuje účinnou metodu a každoročně přináší praktické výsledky v boji proti daňové trestné činnosti.

Díky této vzájemné spolupráci se daří v co největší míře chránit státní rozpočet, trestně stíhat organizátory daňové trestné činnosti a na základě praktických zkušeností iniciovat nebo se podílet na tvorbě potřebných legislativních změn.

Nastavené kontrolní mechanismy se již promítly do současné podoby páchání daňové trestné činnosti, kdy se pachatelé snaží eliminovat možnost detekce podezřelých aktivit ze strany finančních úřadů.

Za účelem dosažení co nejefektivnější spolu-

práce daňových orgánů s pracovníky NCOZ SKPV bylo v uplynulém roce v rámci předmětného projektu uspořádáno několik seminářů věnujících se daňové a finanční problematice. Tyto semináře napomáhají k prohloubení vzájemné spolupráce, sdílení zkušeností a výměně odborných stanovisek a nápadů.

V rámci metody Daňové Koby bylo policisty NCOZ SKPV, Generálního finančního ředitelství (dále jen „GFŘ“) a Generálního ředitelství cel v období od 1. ledna do 31. prosince roku 2018 státnímu rozpočtu České republiky (dále jen „ČR“) zachráněno celkem 307 787 021 Kč.

Trestná činnost a budoucí vývoj trestné činnosti, pachatelé a oběti trestné činnosti, realizované případy v roce 2018

3.

Sekce organizovaného zločinu NCOZ SKPV 3.1.

Problematika odboru násilí 3.1.1.

Současná trestná činnost zejména ve spojení s organizovaným zločinem se stejně jako v předešlých letech stále více orientuje na hospodářskou trestnou činnost. Ačkoliv projevy násilí spojené s nájemnými vraždami, vydíráním či únosy mezi podnikatelskými subjekty mají v posledních letech klesající tendenci, v uplynulém období bylo zaznamenáno páchání organizované násilné trestné činnosti zaměřující se na movité obyvatele ČR.

Tyto organizované skupiny se rekrutují mnohdy z pachatelů cizích národností majících vazby na kriminálně zavadové osoby české národnosti nebo cizince, které již trvale obývají území ČR. Rozsah trestné činnosti těchto organizovaných

skupin bývá velmi široký, od podvodného jednání, pašování nejrůznějších komodit až po vydírání a následnou likvidaci poškozených, popř. svědků.

Problémem při objasňování násilné trestné činnosti je skutečnost, že většina nezvěstných osob se v minulosti dopouštěla hospodářské trestné činnosti. Na počátku prověřování tak není známo, zda tyto osoby uprchly před trestním stíháním, či se staly obětí trestného činu. Rovněž samotné prověřování je ztíženo neznalostí místa činu, vč. absence jakýchkoliv stop vedoucích k usvědčení pachatele.

Problematika odboru obchodu s lidmi a nelegální migrace 3.1.2.

Vrámci trestné činnosti obchodování s lidmi nebyly v roce 2018 ve srovnání s předchozím obdobím zaznamenány žádné zásadní změny, a to jak ve zjištěných formách obchodování s lidmi, tak ve způsobech jednání pachatelů této trestné činnosti. V prostředí ČR se i nadále jednalo o formy sexuálního a pracovního vykořisťování a nucené sňatky jako tzv. jiná forma vykořisťování.

Na základě informací z mezinárodních policejních útvarů a z probíhajících trestních řízení vedených podle české legislativy byl však v uplynulém roce zaznamenán vzrůstající počet případů pracovního vykořisťování a nucených prací, zejména ve Velké Británii. Na našem území dochází k cílenému vyhledávání mužů a žen ze sociálně slabého prostředí, kteří jsou lákáni na práci a vysoké zisky v zahraničí. V cí-

lové zemi jsou muži nuceni vykonávat fyzicky náročnou práci za minimální nebo žádnou mzdu, ženy zase k prostituci nebo k uzavírání sňatků s občany ze zemí mimo EU. Jde o tzv. sňatky s výhodou (marriages of convenience), o které usilují především státní příslušníci Bangladéše, Pákistánu a Afghánistánu. Tato skutečnost se výrazným způsobem dotýká samotného pohybu a pobytu osob z těchto tzv. třetích zemí, které zároveň mohou představovat bezpečnostní riziko i z hlediska terorismu. V této oblasti nelegálních aktivit a trestné činnosti se angažovala především romská komunita z ČR a Slovenské republiky (dále jen „SR“).

Pachatelé trestné činnosti obchodování s lidmi využívají převážně lsti, závislosti nebo uvádějí oběti v omyl. U určitých sociálních skupin byly rovněž zaznamenány násilné projevy jako prostředek k dosažení požadavku pachatelů

nebo poslušnosti obětí.

Rostoucí vývoj hospodářské situace a s ním navázaný nedostatek pracovních sil je spojen se zvýšeným zájmem firem o pracovní síly z řad cizinců. Pracovní agentury tyto zaměstnance získávají z různých zemí, především však z Ukrajiny.

V této souvislosti vzniká riziko organizované kriminality v podobě nelegálního zaměstnávání, které může vést k různým formám znevýhodňování těchto zahraničních zaměstnanců, z opačného pohledu pak může organizovaná kriminalita cizinců postupně pronikat do nejrůznějších oblastí veřejného života v ČR, např. v podobě poškozování ekonomických zájmů státu, organizovaného zločinu, vydírání, vč. terorismu.

Operace TRIAGE a moderní otroctví

O rozbití „gangu otrokářů“ jako úspěšného příkladu bezpečnostní spolupráce v EU se vyjádřila britská premiérka Theresa Mayová na bezpečnostní konferenci v Mnichově v únoru roku 2018.

Kriminalisté bývalého Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu SKPV (dále jen „ÚOOZ“) byli na podzim roku 2014 požádáni britskou policií (Devon and Cornwall Police) o spolupráci při rozkrývání případu tzv. moderního otroctví.

Trestné činnosti se dopouštěla pětice českých občanů (dva muži a tři ženy) v hrabství Devon, kteří lákali své krajany ze slabších sociálních vrstev na

práci v Anglii s příslibem dobrého výdělků. Pachatelé zajistili letenky z ČR do anglického Bristolu, vč. přepravy do města Plymouth a vyřídili formality potřebné k vykonávání práce.

Nalákané oběti za práci dostávaly zlomek původně smlouvené částky a navíc pod pohrůžkami násilí či za použití samotného fyzického násilí vykonávaly různé služby v bydlíštích pachatelů.

Na podzim roku 2014 byla pětice osob britskými policisty zadržena. Kriminalisté bývalého ÚOOZ na základě právní pomoci zajistili kontakt s některými z poškozených osob, kteří se mezitím vrátili do ČR,

provedli výsledky osob, různé prověrky a další úkony trestního řízení. Královským soudem v Plymouthu byli pachatelé odsouzeni k mnohaletým trestům odnětí svobody (dohromady na 20 let).

výpověď, za což byly následně odsouzeny k trestům odnětí svobody od 2 do 8 let.

Příbuzné (čtyři ženy) obviněných osob donutily jednoho z poškozených odvolat svoji původní

Případ moderního otrokářství ve Velké Británii

Při kontrolní akci „**Action Day**“ v britském hrabství Kent byli v květnu roku 2018 zadrženi čtyři občané ČR (tři muži a jedna žena), kteří podle tamních policistů organizovali tzv. moderní otrokářství. Akce se účastnili kriminalisté NCOZ SKPV za účelem identifikace obětí obchodování s lidmi a asistence u jejich výslechů.

Celkem jedenáct poškozených Čechů a Slováků ze sociálně slabého prostředí bylo do Velké Británie nalákáno na dobře placenou práci. Tam však byli nuceni soustavně vykonávat různé činnosti, za které nedostávali téměř žádnou mzdu.

Všech jedenáct osob skončilo v Národním referenčním mechanismu pro oběti obchodování s lidmi.

Případ obchodování s lidmi

V případě s krycím názvem „BRIDGE“ kriminalisté odboru obchodu s lidmi a nelegální migrace NCOZ SKPV v rámci společného vyšetřovacího týmu s britskými policisty z oddělení koordinace boje proti moderní formě otrokářství obvinili v květnu roku 2018 tři občany ČR (dva muže a jednu ženu) z trestných činů obchodování s lidmi, vydírání, znásilnění a dvojí manželství. V této věci byla navíc obviněna další Češka z trestného činu obchodování s lidmi, která se trvale zdržuje ve Velké Británii.

Skupina osob od roku 2012 do roku 2017 nabízela na Mostecku „dobře placenou legální práci“ ve Velké Británii osobám ze sociálně slabého prostředí. Celkem patnáct obětí (jedenáct mužů a čtyři ženy) bylo následně převezeno do Manchesteru, kde jim byly odebrány doklady. Pod pohrůžkou nebo za použití násilí byly ženy donuceny k pouliční prostituci či poskytování sexuálních služeb domlouvané přes inzertní weby, muži vykonávali různé pomocné práce, např. u mycích linek či v restauracích. Hlavní

organizátor navíc po dobu tří měsíců znásilňoval jednu z obětí. Tento muž také uzavřel manželství s další obviněnou ženou v ČR přesto, že oba již byli v minulosti oddáni ve Velké Británii s jinými partnery.

Obviněná žena, která se trvale zdržuje ve Velké Británii, zprostředkovávala sexuální služby, uveřejňovala inzeráty na internetu a následně inkasovala peníze.

Na případu se dále podíleli pracovníci Evropského policejního úřadu (dále jen „Europol“), Jednotky Evropské unie pro justiční spolupráci (dále jen „Eurojust“), státní zástupce Krajského státního zastupitelství (dále jen „KSZ“) v Ústí nad Labem a styčný důstojník Policie ČR ve Velké Británii.

Případ zotročených českých občanů

Na základě předchozí spolupráce s britskými policisty z oddělení koordinace boje proti moderní formě otrokářství se kriminalisté odboru obchodu s lidmi a nelegální migrace NCOZ SKPV podíleli na dalším objasnění tzv. moderního otroctví ve Velké Británii.

Spolupráce v rámci případu „BRIDGE“ přispěla k obvinění čtyř mužů původem z Asie, kteří trestnou činnost páchali v britském Manchesteru. Šest Čechů z Mostecka vykonávalo různé práce, především na mycích linkách, k čemuž byli nuceni i fyzickým násilím. Stejným způsobem byli „zotročeni“ i dva Litevci, jeden Slovák a jeden Španěl.

V oblasti nelegální migrace se počet zadržených nelegálních migrantů dopravovaných přes území ČR v roce 2018 výrazně nelišil od roku 2017. V roce 2018 bylo při přepravě zadrženo 183 nelegálních migrantů, v roce 2017 se jednalo o 172 nelegálních migrantů. Počty zadržených nelegálních migrantů jsou důkazem dlouhodobého trendu v této oblasti, že ČR není pro nelegální migranty primárně cílovou zemí a z evropského hlediska zůstává nadále zemí tranzitní. Tento stav je odrazem opatření, která byla provedena již v průběhu tzv. migrační vlny, zejména otevření hraničních přechodů mezi Maďarskem, Rakouskem a Spolkovou republikou Německo (dále jen „SRN“)

a uzavření tzv. balkánské cesty, kdy byla uzavřena řecko-makedonská hranice, a rovněž i jednotlivých politických či azylových opatření zemí na migračních trasách.

Důležité faktory ovlivňující rozhodování nelegálních migrantů, zda se ČR stane jejich cílovou destinací, závisí zejména na nastaveném systému sociálních dávek, který v rámci našeho státu není tak lukrativní jako v zemích západní Evropy či skandinávských zemích, stejně jako na důsledném dodržování azylového řízení. Trasy nelegální migrace byly a do budoucna i budou ovlivňovány jak aktuální politickou,

vojenskou, sociální a ekonomickou situací v jednotlivých zemích na trasách migrace, tak i jednotlivými opatřeními těchto států, vč. cílových i domovských zemí nelegálních migrantů.

Hlavní trasa migrantů do ČR směřovala především z balkánských zemí a z jejich utečenec-
kých táborů, kde byli tito migranti k další cestě do zemí západní Evropy verbováni převážně svými krajany. Organizátoři nelegální migrace působili přímo v uprchlických táborech, zejména v Řecku a Srbsku.

Získané poznatky v loňském roce rovněž ukazují na pokračující trend z posledních let týkající se nelegální migrace osob z Vietnamu, které využívají trasu přes území Ruska a dalších východoevropských států. Vietnamští migranti zneužívají především turistická víza k legálnímu vycestování prostřednictvím leteckých společností z Vietnamu na území Ruské federace, kde po jejich propadnutí využijí sítě převaděčů k cestě do cílových destinací, kterými jsou zejména SRN, Francie, Norsko, Švédsko

a Finsko. V těchto zemích je vietnamská komunita již etablována.

Mezi nejčastěji zajištěné nelegální migranty na území ČR opětovně patřili státní příslušníci Iráku, Sýrie a Afganistánu. Tato skutečnost je důsledkem stavu v oblasti Sýrie a Iráku ve spojení s politickou situací v Turecku. Možné budoucí riziko eskalace nelegální migrace osob rovněž souvisí s ekonomicky slabými státy severní Afriky.

Nelegální migrace s sebou obecně přináší anonymitu přicházejících osob, které účelově zakrývají svou skutečnou identitu, s čímž souvisí riziko v podobě příchodu náboženských a politických extremistů a sympatizantů na území Evropy a do ČR. Tyto osoby tak mohou představovat bezpečnostní hrozbu ve formě terorismu.

Případ účelových sňatků

Kriminalisté odboru obchodu s lidmi a nelegální migrace NCOZ SKPV v rámci společného vyšetřovacího týmu s německými policisty zadrželi v březnu roku 2018 na severu Čech celkem pět osob, jednoho občana Kosova, tři muže a jednu ženu z ČR.

Trestná činnost těchto osob spočívala v organizování účelových sňatků českých žen ze sociálně slabých poměrů s občany Kosova. Českým ženám, jako občankám EU, byla administrativně zařízena práce a bydliště v SRN a jejich manželé na základě účelově realizovaných sňatků, které proběhly v Kosovu, žádali o pobyt v SRN z důvodu sloučení rodin.

Trestní stíhání zadržených osob je vedeno v SRN. Zadržený občan Kosova je umístěn ve vydávací vazbě.

Úkony trestního řízení prováděné v ČR dozoruje Okresní státní zastupitelství v Liberci.

Operace TRIP

V rámci operace „TRIP“ byl kriminalisty odboru obchodu s lidmi a nelegální migrace NCOZ SKPV v červnu roku 2018 podán návrh na podání obžaloby státnímu zástupci Okresního státního zastupitelství v Lounech na mezinárodní organizovanou skupinu pěti převaděčů, která od května do srpna roku 2015 za úplatu cca 500 až 1000 eur za jednu osobu organizovala převozy nelegálních migrantů z výchozích zemí Sýrie, Íránu a Afghánistánu přes území tranzitních zemí Maďarska, SR, Rakouska a ČR do cílové země SRN.

Prověřování a následné vyšetřování případu probíhalo v úzké policejní a justiční spolupráci s orgány výše uvedených zemí prostřednictvím právních pomoci zaslaných českou stranou.

Hlavním organizátorem trestné činnosti je státní

příslušník Egypta, dalšími obviněnými jsou tři občané ČR a jeden Ukrajinec. Všichni jsou obviněni pro pokračující zločin organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice dle § 340 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku.

V předmětné věci bylo zadokumentováno sedm převozů se sedmdesáti čtyřmi nelegálními migranty ze Sýrie, Íránu a Afghánistánu.

V případě pravomocného odsouzení hrozí všem obviněným osobám tresty odnětí svobody od 2 do 8 let.

Vzhledem k nedostatečné české právní úpravě skutkové podstaty trestného činu § 340 trestního zákoníku, která neumožňuje účinně postihovat všechny pachatele a všechna dílčí jednání spočívající v jednotlivých převozech osob za situace, kdy se pachatelé sice zdržují a organizují trestnou činnost z území ČR, ale trestná činnost probíhá zčásti nebo zcela na území jiných států (mimo území ČR), musela být část jednání této prověřované mezinárodní organizované skupiny z českého trestního řízení vyloučena a předána do Rakouska. Část převozů nelegálních migrantů proběhla právě přes toto území. Rakouští kolegové následně obvinili další čtyři členy mezinárodní organizované skupiny, s nimiž na základě právní pomoci byly prováděny procesní úkony policisty NCOZ SKPV na území ČR.

V případech, podle stávající české právní úpravy, u kterých převozy nelegálních migrantů nevedou přes území ČR, nemohou české orgány činné v trestním řízení (dále jen „OČTŘ“) úplně a efektivně postihovat komplexní trestní jednání těchto mezinárodních organizovaných převaděčských skupin.

Jako vhodná se jeví právní úprava, která by poskytovala nejen ochranu hranic ČR, ale také ochranu

vnější schengenské hranice/prostoru EU. Tak je tomu např. v právní úpravě převaděčství SRN a Rakouska, kde je zákonem upraveno a trestněprávně postihováno „... protiprávní přicestování na výsočné území členských států EU nebo schengenského státu...“. Obdobná situace je i u trestného činu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky dle § 341 trestního zákoníku, kdy mohou být v ČR trestně stíhány jen ty osoby, které napomáhají někomu k neoprávněnému pobytu výhradně na území ČR.

Případ organizované zločinecké skupiny

Kriminalisté odboru obchodu s lidmi a nelegální migrace NCOZ SKPV, jako členové společného mezinárodního vyšetřovacího týmu s policejními a justičními orgány Belgického království, Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku, SRN a za koordinace Europolu a Eurojustu, v prosinci roku 2018 ukončili prověřování mezinárodní organizované zločinecké skupiny převaděčů.

Mezinárodní zločinecká skupina převaděčů od září roku 2013 do ledna roku 2015 za úplatu od 500 do 5000 liber za jednu osobu organizovala převozy nelegálních migrantů především z Albánie, Sýrie, Makedonie a Kosova přes tranzitní země Turecko, Řecko, Bulharsko nebo Srbsko, a dále přes území ČR a SRN do Belgie k následnému tranzitu přes území Francie, prostřednictvím železničního spojení nebo trajektem přes Lamanšský průliv do Velké Británie. Kriminalisté bývalého ÚOOZ, odboru obchodu

s lidmi a nelegální migrace, se klíčovým způsobem podíleli na odhalení, komplexním zadokumentování a realizaci pachatelů předmětné trestné činnosti. Na základě evropských zatýkacích rozkazů zadrželi tři muže a ženu ve věku od 43 do 53 let, české státní příslušnosti, kteří plnili zadané úkoly na pozicích nižších článků ve vedení organizované zločinecké skupiny, byli v kontaktu s dalšími nejméně dvaceti osobami. Tyto osoby byly v přímém spojení s řidiči tranzitních vozidel převážející nelegální migranty a s dalšími účastníky skupiny.

V rámci prověřování a vyšetřování trestné činnosti byly kriminalisty bývalého ÚOOZ provedeny tři domovní prohlídky a prohlídka jiných prostor, dále byla zajištěna finanční hotovost ve výši cca 870 000 Kč, výpočetní technika, mobilní telefony a SIM karty.

Na konci roku 2016 byla podána obžaloba belgickému justičnímu orgánu na dvacet osm členů této mezinárodní organizované zločinecké skupiny pro spáchání sedmnácti převozů nejméně osmdesáti dvou nelegálních migrantů pro trestné činy vedení a účast na kriminální organizaci a nelegální převoz osob spřítežujícími okolnostmi podle belgického trestního zákoníku a zákona o vstupu na území státu, pobytu a ubytování cizinců.

V průběhu roku 2017 příslušné belgické justiční orgány rozhodly o odsouzení celkem dvaceti pěti členů mezinárodní organizované zločinecké skupiny

za spáchané skutky, zbývající tři osoby obžaloby zprostily (jednalo se o osoby prověřované policejními a justičními orgány Velké Británie a Belgie).

Výše trestů odnětí svobody udělených belgickými soudy u všech odsouzených dosáhla celkové výše 602 měsíců, tj. cca padesát let, dva hlavní organizátoři byli odsouzeni k trestu odnětí svobody na 8 let, pachatelé na pozicích nižších článků ve vedení organizované zločinecké skupiny byli odsouzeni k trestům odnětí svobody od 2,5 do 5 let. Pachatelé na pozicích nejnižších článků organizované zločinecké skupiny byli omezeni na svobodě po dobu 6 až

28 měsíců.

Výše pokut udělených belgickými soudy u všech odsouzených dosáhla celkové částky 3 675 000 eur, tj. cca 95,5 milionů Kč.

Výše konfiskací udělených belgickými soudy u všech odsouzených dosáhla celkové částky 436 863 eur, tj. cca 11,3 milionů Kč.

Pravomocné odsouzení členů mezinárodní organizované zločinecké skupiny v zahraničí v konečném důsledku znamenalo, že policejní orgán NCOZ SKPV

v listopadu roku 2018 rozhodl usnesením o odložení věci v souladu s § 159a odst. 2 trestního řádu ve spojení s § 11 odst. 2 písm. a) trestního řádu. Tyto osoby byly prověřovány pro podezření ze spáchání zločinu organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice dle § 340 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, protože trestní stíhání těchto osob v uvedené trestní věci je nepřípustné, neboť soudem členského státu EU bylo pro totožné skutky již vydáno rozhodnutí, kterým byly těmto osobám uloženy pravomocné tresty.

3.1.3. Problematika organizovaného zločinu a zločineckých struktur

V souvislosti s problematikou organizovaných zločineckých struktur působících na území ČR znamenal rok 2018 pokračování trendů zaznamenaných již v roce předchozím. Členové, zejména ruskojazyčných a asijských kriminálních struktur, se při páchaní trestné činnosti opírají o velmi silnou vlastní diasporu působící v ČR.

Společným rysem většiny cizojazyčných kriminálních struktur je jejich pevné napojení na zahraniční zločinecké organizace a také značná variabilita páchané trestné činnosti, počínaje násilnou trestnou činností, pašováním a distribucí omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“) až po zneužívání strukturální fondů EU a daňovou trestnou činností. Dalšími charakteristickými znaky cizojazyčných kriminálních struktur působících v ČR je legalizace výnosů z trestné činnosti páchané v zahraničí a dlouhodobé vytváření korupčních vazeb na úředníky i politiky všech úrovní, vč. kriminálně-obchodních vazeb na existující „českojazyčné“ kriminální struktury či jednotlivce (od tzv. bílých koní až po právní či počítačové specialisty).

V roce 2018 nadále pokračoval dlouhodobý trend, kterým je rostoucí obtížnost aplikace správních opatření z důvodu zvyšujících se požadavků odvolacích soudů¹ ve snaze zamezit závadovým osobám původem ze zahraničí získat některé z pobytových povolení v ČR (přechodný, dlouhodobý, trvalý pobyt nebo zaměstnanecké vízum). Vzrůstající potíže byly rovněž pozorovány při vyhošťování kriminálně

závadových příslušníků cizojazyčných diaspor, v důsledku čehož tyto cizojazyčné diaspory získávají pevnější základnu pro organizovaný zločin v ČR.

Ve sledovaném období byl dokumentován zvýšený počet případů, kdy zejména vysoce postavené kriminální autority ruskojazyčného organizovaného zločinu využívaly ke svým cestám po EU oficiálně získané ukrajinské cestovní doklady z okupovaného území východní části Ukrajiny (Krym, Doněck, Luhansk)² ovládaného proruskými separatisty, k jejichž vystavení byla použita pozměněná identita občana Ukrajiny zpravidla žijícího právě na uvedených separatistických teritoriích. Z důvodu liberalizace vízové povinnosti pro občany Ukrajiny z května roku 2018 lze hovořit o novém modu operandi ruskojazyčných kriminálních struktur, v jehož důsledku dochází k možnosti volného cestování členů těchto struktur po celém schengenském prostoru.

V rámci ruskojazyčných komunit působících na území ČR pokračovalo propojování podnikatelských a kriminálních struktur na poli hospodářské kriminality, zejména v oblasti legalizace výnosů z trestné činnosti. Ve prospěch těchto ruskojazyčných kriminálních struktur působících v ČR dochází k převádění nestandardních objemů finančních prostředků a vytváření fiktivních účelových transakcí směřujících k obcházení bankovních systémů s cílem zakrýt skutečný účel platby. Typickou součástí těchto transakcí jsou majetkové přesuny přes

¹ Množství a požadovaná míra vzájemné propojenosti důkazů, kterých je pro zamítnutí žádosti třeba, nezřídka dosahuje rozsahu, který je zapotřebí pro úspěšné zahájení trestního stíhání.

² Ukrajina považuje všechna tato teritoria za nedílnou část svého území a osobám zde žijícím podle platného ukrajinského práva vydává na jejich žádost ukrajinské cestovní doklady.

tzv. offshorové společnosti v destinacích neposkytujících informace o konečném beneficiéři.

Další významnou aktivitu ruskojazyčných kriminálních struktur související s legalizací výnosů z trestné činnosti v uplynulém období tvořil tzv. asset management spočívající v aktivní správě již legalizovaných či investovaných finančních prostředků. Tyto finanční prostředky byly určeny na aktivity často spojené s další sekundární trestnou činností, např. daňovou trestnou činností při danění příjmů či korupční

trestnou činností při získávání potřebných povolení. Trend propojování podnikatelských a kriminálních aktivit při legalizaci výnosů z trestné činnosti lze očekávat i v následujících letech.

Trestnou činnost balkánských kriminálních organizací na území ČR v roce 2018 provázely nárůst výskytu padělaných a pozměňovaných, především rumunských osobních dokladů, které byly využity zejména při zakládání obchodních společností. V této souvislosti byly rovněž zaznamenány případy, kdy se meziná-

rodně hledání členové balkánských kriminálních organizací pohybovali po celém území EU na základě pravých dokladů vydaných jejich mateřskými státy, avšak na pozměněnou identitu.

Vietnamské kriminální prostředí se na našem území zabývá vysoce latentní, sofistikovanou a často velmi dobře organizovanou trestnou činností, která se v roce 2018 zaměřovala především na nedovolenou výrobu a distribuci OPL, daňové podvody, korupční aktivity, organizování nelegální migrace, vč. legalizace

výnosů z trestné činnosti.

Jednu z dalších aktivit vietnamského organizovaného zločinu opětovně tvořil dovoz zboží, zejména z Čínské lidové republiky (dále jen „ČLR“), Vietnamu, Thajska a Laosu a s ním spojené daňové úniky, které dlouhodobě velmi podstatně ohrožují rovnováhu veřejných rozpočtů ČR.

Také činnost čínské diaspory na našem území nabývá postupně na významu. Tato etnická skupina se stejně jako vietnamská komunita zabývá především dovozem zboží do ČR a následně do celé EU a v rámci této činnosti se dopouští daňových i jiných deliktů. Hlavní sférou zájmu ČLR je snaha o zlepšení své ekonomické situace formou zvýšení vývozu zboží a získání ekonomického vlivu, např. formou investic. Problémy při odhalování

trestné činnosti způsobuje uzavřenost čínské diaspory vůči vnějšímu prostředí.

Z dlouhodobého hlediska hlavní problém všech cizojazyčných kriminálních organizací, které se na českém území zabývají trestnou činností spojenou s legalizací výnosů z trestné činnosti, představuje vyhledání zdrojové trestné činnosti, která je páchána většinou mimo území ČR.

Případ soudce

Kriminalisté odboru zločineckých struktur NCOZ SKPV v roce 2018 podali návrh na podání obžaloby na osobu soudce Vrchního soudu (dále jen „VS“) v Praze a další pachatele z řad vietnamské komunity. Soudce VS v Praze poskytoval členům vietnamských kriminálních struktur informace z veřejně nepřístupných databází. Jeho prostřednictvím vietnamské kriminální organizace ovlivňovaly výši trestu u odvolacího VS v Praze ve prospěch nepravomocně odsouzených občanů z řad převážně vietnamské kriminální komunity. Pachatelé svého úmyslu dosahovali tím, že uvedenému soudci VS v Praze poskytovali značné finanční částky za to, že při svém rozhodování nadřezoval vybraným osobám. Svým jednáním tyto kriminální struktury zasahovaly do nezávislosti soudu. Finanční prostředky pro soudce i pro pachatele poskytovaly osoby, které měly zájem o snížení výše jim uloženého trestu v odvolacích řízeních.

Případ vietnamských kriminálních struktur a veřejné soutěže

Kriminalisté odboru zločineckých struktur NCOZ SKPV v roce 2018 podali návrh na podání obžaloby na osoby z vietnamských kriminálních struktur. Tyto osoby se v období let 2016 a 2017 prostřednictvím zastupitele Městské části Praha 1, člena komise obecního majetku, snažily ve svůj prospěch

v souvislosti s přednostním přidělením či zajištěním lepších nájemních podmínek apod. ovlivňovat veřejné soutěže o nájem nebytových prostor v majetku této městské části.

Případ žádostí o udělení pobytu na území ČR

V případě s krycím názvem „MANG“ kriminalisté sekce organizovaného zločinu NCOZ SKPV v září roku 2018 zadrželi a poté obvinili osm osob původem z Ruské federace a Vietnamské socialistické republiky (dále jen „VSR“) pro podezření z organizované trestné činnosti související s podáváním žádostí o udělení pobytových oprávnění na území ČR ze strany občanů VSR. Jejich neoprávněným jednáním mělo docházet k paralyzování některých způsobů umožňujících podávání žádostí o pobytová oprávnění z určitých destinací, čímž byla částečně narušena činnost Ministerstva zahraničních věcí ČR.

Na případu se podílely Bezpečnostní informační služba (dále jen „BIS“) a Ministerstvo veřejné bezpečnosti VSR. Při domovních prohlídkách byly zajištěny důkazní materiály, vč. hotovosti přesahující 200 mil. Kč. Jednalo se o bankovky české měny a dalších světových měn (zejména EUR a USD). Dále došlo k zajištění několika motorových vozidel a nemovitostí v hodnotě cca 70 mil. Kč. Více informací k této věci je oprávněno poskytovat pouze VSZ v Praze.

Problematika padělání

3.1.4.

Kriminalita v oblasti padělání bankovek a mincí měla na území ČR v roce 2018 mírně sestupující tendenci. U tuzemské měny nebyl za uplynulý rok pozorován zásadní vývoj v postupech padělání i v napodobování ochranných prvků. Padělky české měny jsou převážně vyráběny na domácích inkoustových tiskárnách nebo jde o prosté kopie nižší kvality, které jsou ve většině případů hodnoceny stupněm nebezpečnosti 4 či 5. U takto vyrobených bankovek ochranné prvky nejsou napodobeny vůbec, nebo jsou napodobovány pouze částečně nebo jen jejich některé části. Jedná se např. o dolepování aluminiových proužků či dokreslování metalickými tužkami.

Oproti české měně zaznamenává ve světě padělání zahraniční měny (zejména evropské měny euro) většího rozmachu. Produkovány jsou jak samotné ochranné prvky za účelem jejich dalšího využití, tak již hotové padělané

bankovky a mince.

Do států EU je kriminálními skupinami dovážen metalický materiál vhodný na výrobu padělaných mincí nebo již samotné padělky mincí vysoké kvality. Skupinám padělatelů se do značné míry daří přiblížit i k ochranným elektromagnetickým vlastnostem mincí měny euro.

V tomto ohledu problém nadále představuje

asijský trh, který je schopen vyrábět značné množství padělaných ochranných hologramů a dalších ochranných prvků. Rovněž je schopen nabízet tiskařské barvy mající vlastnosti podobné ceninovým barvám.

Značný objem výroby padělaných EUR a USD bankovek a mincí pochází z oblasti Jižní Ameriky, kde se tento druh trestné činnosti stal součástí kriminálního prostředí.

Podobně jako u české měny se padělání zahraniční měny postupně přesouvá od tisku technikou offset k tisku inkoustovou technikou, a to díky stále se zlepšujícímu a snadno dostupnému technickému vybavení, které nabízí lepší a kvalitnější tiskové rozlišení. Tímto způsobem se tisknou převážně bankovky druhé série, tzv. série Europa. Společně s kvalitně provedenými padělkami ochranných prvků z asijského trhu se stávají tyto padělané bankovky novou hrozbou.

V ČR nebyly v roce 2018 evidovány vysoké počty zadržených bankovek a mincí jako v ostatních členských státech EU. Z hlediska budoucího vývoje představuje možné bezpečnostní riziko skutečnost, že se ČR v souvislosti s jejím geografickým umístěním může stát tranzitní zemí pro převoz padělaných bankovek a mincí ze západu na východ a opačně.

Významné kriminální prostředí organizovaných skupin v oblasti padělání měny představují společenské datové sítě (Internet). V kybernetickém prostředí „Darknet“ jsou tak nabízeny padělané prostředky a materiály na výrobu mincí a bankovek, vč. padělků peněz zahraničních měn až po nejruznější návody k napodobení obvyklého užívání padělaných bankovek nebo jejich opotřebení tak, aby v běžném platebním styku vzbudily dojem

věřitelnosti.

Trestná činnost v oblasti skimmingových útoků a padělání platebních karet je na území ČR páchána převážně mezinárodními organizovanými skupinami, které jsou řízeny ze zahraničí, zejména z Bulharska a Rumunska. K neoprávněným transakcím z padělků platebních karet dochází výhradně mimo území EU, kde není k provedení transakce vyžadována přítomnost čipu platební karty, k transakci postačí data z magnetického proužku platební karty.

K neoprávněným výběrům hotovostí dochází hlavně v Číně, Indonésii, Kanadě, Haiti, Indii a USA.

Čtení údajů z čipu platební karty vyžadují standardy EMV (EMV tvoří počáteční písmena společností Europay, Mastercard a Visa, které stály u zrodu myšlenky čipové platební karty a které tyto standardy definovaly) a jsou uplatňovány téměř na celém území Evropy. Z tohoto důvodu pachatelé neoprávněné transakce provádějí mimo oblast EU.

V uplynulém období se také objevily případy s nabídkami skimmingových zařízení prostřednictvím „Darknetu“. V rámci tohoto kybernetic-

kého prostředí jsou rovněž nabízeny sady čísel platebních karet, ze kterých lze následně neoprávněným způsobem odčerpat finanční

prostředky. Tyto sady čísel platebních karet pachatelé získávají buď skimmingovým útokem nebo pomocí hackerského útoku na některý z finančních serverů.

Skimovací zařízení se stále více vyznačují sofistikovanějším způsobem provedení, a proto jsou obtížněji detekována. Trendem současné doby je miniaturizace těchto zařízení.

Počty skimmingových útoků souvisí s územním rozložením měst a velkou koncentrací obyvatel, kdy nejvíce útoků bylo spácháno na území hlavního města Prahy. Trestná činnost v oblasti skimmingových útoků si již dlouhodobě drží svůj trend a výskyt této trestné činnosti lze očekávat i do budoucna.

Případ přechovávání a padělání bankovek

V případě s krycím názvem „IDEFIX“ kriminalisté odboru padělání NCOZ SKPV koncem srpna roku 2018 podali státnímu zástupci VSZ v Olomouci návrh na podání obžaloby skupiny šesti osob z trestného činu padělání a pozměnění peněz. Na případu čeští kriminalisté úzce spolupracovali se slovenskými kolegy.

Trestná činnost spočívala v zajištění výroby padělků bankovek měny euro a českých korun. V prvním případě měli za finanční odměnu tři čeští občané pro čtveřici osob ze SR tisknout padělky bankovek EUR. K výrobě padělaných bankovek nedošlo, všichni cizinci byli koncem října roku 2014 zadrženi slovenskou policií. Ve druhém případě, týkající se tisku padělků bankovek českých korun, bylo trestně stíháno šest osob (čtyři občané ČR a dva občané SR), mezi které patřila i shora uvedená trojice českých občanů. Skupina osob měla v roce 2014 zamýšlet výrobu padělků bankovek české měny v různých nominálních hodnotách. K výrobě nedošlo, jelikož v říjnu roku 2015 byly tyto osoby zadrženy kriminalisty bývalého ÚOOZ.

Všem obviněným hrozí trest odnětí svobody od 8 do 12 let. Občané SR byli slovenskou justicí pravomocně odsouzeni k nepodmíněným trestům, mj. za padělání peněz.

3.2. Sekce terorismu a extremismu NCOZ SKPV

3.2.1. Problematika terorismu a extremismu

Závažným bezpečnostním rizikem je jak po celém světě, tak i v ČR vedle mezinárodního organizovaného zločinu vnímán terorismus. Toto celosvětové ohrožení je postřehnutelné i přesto, že v uplynulém roce nedošlo na území ČR k otevřenému projevu tohoto mezinárodního jevu. Oproti původním předpokladům rovněž nenastal zvýšený příliv navrátilců z bojových zón, tzv. zahraničních teroristických bojovníků. Současně s potlačením územních vlivů a bojových možností teroristické organizace Islámský stát pokračuje klesající tendence v odjezdech nových bojovníků z členských států EU do Sýrie či Iráku.

I přes tuto skutečnost lze do budoucna v této oblasti spatřovat určité bezpečnostní hrozby. Se zmenšováním územního vlivu Islámského státu a rozptylem jeho stoupců existuje riziko přenosu teroristických útoků do jiných zemí anebo šíření radikální ideologie a získávání nových stoupců v zahraničí.

Podobně jako v minulých letech přetrvávají snahy o pronikání a šíření radikálních ideologických vlivů na naše území, převážně saláfismu. Jisté ohrožení rovněž představují osoby s válečnými zraněními ze zahraničí, kteří se do ČR přijíždějí léčit. Tyto osoby nezdědka využívají schengenských víz jiného členského státu EU a do ČR cestují se svým doprovodem až několika osob. Vzhledem k absenci řádného bezpečnostního prověření takových osob nelze vyloučit, že se mezi těmito osobami mohou vyskytovat i potenciálně nebezpečné osoby, resp. osoby, které se podílely na teroristických

útocích v konfliktních oblastech.

Důležitou oblastí zájmu proto zůstává tzv. ochrana měkkých cílů a spolupráce s dalšími subjekty na zajišťování veřejného pořádku na místech s vyšší koncentrací osob anebo místech s vyšší mírou rizika spáchání případného teroristického útoku.

Z pohledu pachatelů teroristických útoků, jež byly provedeny v roce 2018 na území států EU, vyplývá, že jde většinou o seberadikalizované jedince, k jejichž činům se až posléze přihlásila konkrétní teroristická organizace. Z celospolečenského hlediska významným bezpečnostním rizikem zůstává radikalizace osob na internetu či ve věznicích.

Každý rok přes ČR tranzituje několik desítek osob, které jsou některou z evropských bezpečnostních složek prověřovány pro podezření z teroristické trestné činnosti. Tyto osoby se na našem území zpravidla nezdržují, pouze využívají volného pohybu v rámci schengenského prostoru.

Ve spolupráci se zahraničním partnerem byl v uplynulém roce sekcí terorismu a extremismu detekován příjezd podezřelé osoby na území našeho státu, která se dlouhodobě nacházela v konfliktní oblasti a u níž vzniklo podezření, že je zahraničním teroristickým bojovníkem. Osoba byla v ČR zatčena a vydána k trestnímu stíhání do zahraničí.

Podstatnou část prověřovaných a vyšetřovaných spisů sekce terorismu a extremismu

v loňském roce tvořily případy cizích státních příslušníků žijících na území ČR, kteří odcestovali na území Sýrie a Iráku, aby se v těchto oblastech přidali k teroristickým organizacím an-Nusrá, resp. k Islámskému státu. V této souvislosti byla rovněž vyšetřována finanční podpora uvedeným teroristickým organizacím.

Kriminalisty odboru náboženského terorismu a extremismu NCOZ SKPV byl v prosinci roku 2018 podán návrh na podání obžaloby státnímu zástupci VSZ v Praze týkající se cizince, pobývajícího na území ČR, který si obstarával chemikálie a pyrotechnické slože za účelem provedení teroristického útoku. V minulosti tento cizinec již plánoval teroristický útok na území SR a prostřednictvím internetu propagoval teroristickou organizaci Kavkazský Emirát.

V rámci dalšího případu byla kriminalisty uvedené sekce obviněna skupina osob, pocházející z ČR, která podporovala teroristickou organizaci na území Sýrie. Některé osoby z této skupiny vycestovaly, aby se přímo podílely na bojových operacích v konfliktní oblasti. Jeden

z členů této skupiny je též podezříván z financování terorismu.

Do budoucna byla jako hrozba vyhodnocena činnost tzv. alternativních médií, která mohou výrazně podporovat vyhraněnost a radikální názory svých adresátů. Velmi často je patrná určitá míra synergie mezi alternativními médii a populistickými subjekty, které vzájemně sdílejí stejná témata i názorové postoje. Obsah obvykle tvoří různé domněnky, které jsou prezentovány jako fakta či konspirační teorie. Často se rovněž objevují i příspěvky balancující na hranici trestněprávní odpovědnosti ve smyslu šíření poplašných zpráv, podněcování k nenávisti, hanobení nebo popírání holocaustu. Řada těchto alternativních médií neskrývá svůj nekritický postoj vůči Ruské federaci, konfliktu na Ukrajině a anexi Krymu. Obdobně je tomu i v oblasti politického extremismu v souvislosti se vznikem a působením radikalizovaných jednotlivců a skupin, u nichž se mohou projevovat násilné tendence.

Případ pokácených stromů a šíření výhružných letáků

Kriminalisté sekce terorismu a extremismu NCOZ SKPV v roce 2018 podali státnímu zástupci návrh na podání obžaloby jedné osoby. V lednu roku 2019 byl pachatel Městským soudem v Praze (dále jen „MS“) odsouzen ke čtyřem letům odnětí svobody pro trestný čin teroristický útok dle § 311 trestního zákoníku.

Trestná činnost spočívala v úmyslném pokácení stromů na regionálních tratích na Mladoboleslavsku a byla spojena s šířením výhružných letáků. Obě akce měly vyvolat dojem, že se jedná o útok ze strany džihadistické militantní skupiny.

Pohnutky a motivy pachatele potvrzují skryté hrozby a rizika spojená s šířením dezinformací, vč. mobilizačních kampaní některých politických hnutí, které jsou založeny na vytváření atmosféry strachu, hrozeb z určitých skupin obyvatel a šíření nenávisti.

Trestná činnost po linii politického terorismu a extremismu byla v uplynulém období páchána zejména formou nenávistných projevů či projevů spojených s propagací či sympatiemi s hnutími potlačujícími práva a svobody člověka. Mezi nejčastější patřily verbální trestné činy na internetu spojené právě s podněcováním k nenávisti, výzvami k násilí a hanobení v souvislosti s etnickým, rasovým původem nebo politickým a náboženským přesvědčením. Převážná většina řešených případů byla zaznamenána v sociální síti Facebook.

Cílem těchto útoků jsou především uprchlíci, osoby muslimského vyznání anebo osoby s různými politickými názory a postoji, nebo naopak osoby, které se těchto skupin veřejně zastávají. Pachatelé jsou ve většině případů osoby, které nebyly dříve známy a neprojevují se ani jako stoupenec konkrétních extremistic-

kých hnutí či skupin.

Dlouhodobě se činnost politicky motivovaných hnutí mění. Na jedné straně jde o snahu o oslovení veřejnosti mj. tím, že se tato hnutí vyhýbají radikálním projevům na veřejnosti, na straně druhé je tato změna spojena s působením různých populistických subjektů, které byly v rámci tématu tzv. migrační krize úspěšnější v získání veřejné podpory.

U ideologicky motivované trestné činnosti je spektrum pachatelů značně široké a zahrnuje osoby z nejrůznějších společenských i ekonomických vrstev. Ať už má tato trestná činnost svůj ideologický základ v politickém či náboženském extremismu, resp. terorismu, určujícím prvkem je snaha o násilí směřující proti lidským právům, svobodám a demokratickým základům státu, jeho svrchovanosti a územní celistvosti.

3.2.2. Problematika nelegálního obchodování se zbraněmi, výbušninami a vojenským materiálem

V souvislosti s trestnou činností nelegálního obchodování se zbraněmi, výbušninami a vojenským materiálem byl v loňském roce zaznamenán mírný vzestup, který je patrný do současné doby. Je registrován nárůst zejména dožadání od zahraničních policejních subjektů k provedení dílčích úkonů týkajících se dohledání původu zbraní a majitelů, vč. dlouhodobějších právních pomoci na tomto úseku trestné činnosti. Rovněž množství poznatků k této trestné činnosti na národní úrovni představuje určitý indikátor vzestupu této problematiky.

Uvedený trend lze připsat internetu a moder-

ním komunikačním technologiím, které nabízejí vysokou míru anonymity, nízkou míru rizika odhalení, stejně jako širokou působnost z pohledu nabídky či poptávky a možností plateb. Mimo běžné způsoby obchodování lze v současné době anonymně „vyvěsit“ na internet poptávku či nabídku nelegálních zbraní bez většího rizika odhalení ze strany bezpečnostních složek.

Stejně jako v předcházejících letech přetrvávající problém představují zbraně původně expanzní a flobertkové, které jsou snadno upravitelné na původní ráži střelby schopné zbraně. Do popředí zájmu se dostávají akus-

tické zbraně pocházející převážně z Turecka, které jsou rovněž velmi snadno upravitelné pro střelbu klasickým nebo upraveným střelivem.

Pachatelé této trestné činnosti prakticky tvoří průřez celé společnosti. Jedná se o dobře situované podnikatele, pro které jsou zbraně pouhou komoditou a jejichž záměrem je obcházet licenční řízení se získáním maximálního zisku, přes „pouhé“ sběratele a dobrodruhy, kteří si zbraň opatřují pro své vlastní potřeby, až po zločinecká seskupení, jejichž

cílem je pořízení zbraně k páčání násilné trestné činnosti.

Nově se projevující formu představuje využívání kyberprostoru a plateb v kryptoměně k nelegálnímu obchodování se zbraněmi a jejich doručování formou zásilkových služeb. Tento nový fenomén výrazně eliminuje osobní jednání prodejce s kupujícím, čímž se tato trestná činnost stává více latentní.

Sekce kybernetické kriminality NCOZ SKPV 3.3.

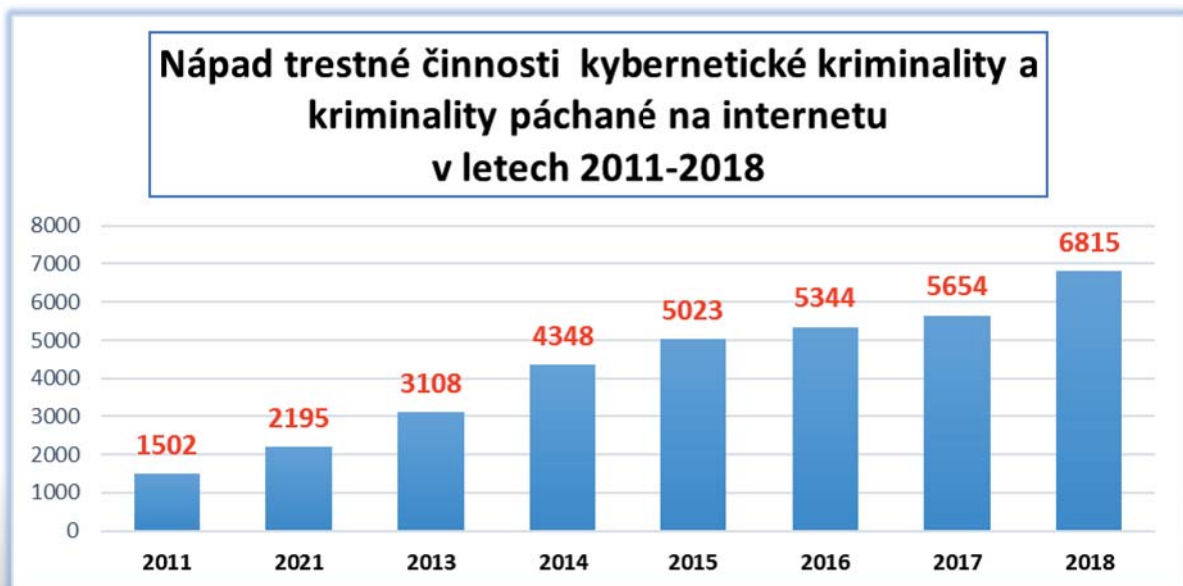
Problematika kybernetické kriminality

3.3.1.

Rozvoj informačních a komunikačních technologií, vč. počítačových sítí a systémů se každoročně zdokonaluje a zrychluje a každá nově nastupující technologie přináší bezpečnostní rizika. Trestná činnost v oblasti kybernetické kriminality proniká do všech kriminálních oblastí, jelikož řada činností je uskutečňována

ve virtuálním prostředí.

Ze statistických výstupů vyplývá, že počet deliktů v této oblasti kriminality se každým rokem zvyšuje. V roce 2018 bylo evidováno 6 815 trestných činů, což ve srovnání s rokem 2017 potvrzuje nárůst o 1 161 skutků.

Nejčastější formu páchaní kriminality v kybernetickém prostoru nadále představují podvodná jednání, která přímo souvisejí s podvodnými internetovými obchody. V uplynulém roce rovněž přetrvával trend využívání virtuálních měn při legalizaci výnosů z trestné činnosti.

Stejně jako v minulých letech mají vzrůstající tendenci phishingové útoky s cílem získání podvodných přístupových kódů na bankovní účty a následného neoprávněného odčerpání finančních prostředků. Na mírném vzestupu byly rovněž zaznamenány trestné činy v oblasti tzv. hackingu a útoky šíření škodlivého kódu tzv. ransomware. U tohoto druhu trestné činnosti bylo v rámci ČR zjištěno několik případů, které se dotýkaly zejména firemních subjektů, u nichž došlo k zašifrování dat. Ve většině těchto případů je ze strany útočnicka požadována platba prostřednictvím virtuálních měn Bitcoin.

V minulém období byly pracovníky sekce kybernetické kriminality také prošetřovány případy související s realizovanými útoky na internetovou službu nebo webovou stránku (DDoS), průniky do mailových serverů státní správy nebo kritické informační infrastruktury.

Přetrvávající vzrůstající trend zůstává u mravnostních trestných činů, které se dotýkají především ohrožování výchovy dítěte, šíření pornografie, výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií, zneužití dítěte k výrobě pornografie, účasti na pornografickém představení, ale i navazování nedovolených kontaktů s dítětem.

Pachatelé mravnostní kriminality využívají tzv. anonymity internetu a komunikují prostřednictvím chatů, uzavřených skupin nebo diskuzních fór. Znepokojivým ukazatelem v oblasti této trestné činnosti je fakt, že dětské

oběti často a zcela dobrovolně poskytují, zejména prostřednictvím sociálních sítí, intimní materiály pachatelům těchto trestných činů.

V uplynulém období byly rovněž zaznamenány násilné a nenávistné projevy na sociálních sítích, komunikačních platformách nebo na diskuzních chatech a zpravodajských serverech. Tato skutečnost je ovlivněna tím, že sociální sítě poskytují zázemí pro takové projevy uživatelů a vzhledem k jejich technologické podstatě dochází ke zrychlení dopadů, které se násobí jak do počtu, tak i k povaze a závažnosti obsahu těchto zlovolných projevů.

V narůstající míře dochází i k výskytu tzv. hoaxů, tedy poplašných zpráv, které bývají spojeny i s phishingovými útoky zaměřenými na uživatele prostředí sociálních sítí.

Stále se opakujícím a z hlediska počtu útoků neklesajícím fenoménem jsou krádeže identit či odcizení citlivých údajů prostřednictvím informačních technologií a sociálních sítí. Oběťmi se stávají jak fyzické, tak právnické osoby. V této souvislosti nezanedbatelný podíl v loňském roce tvořily případy, ve kterých pachatelé pomocí nejrozšířenější sociální sítě požadovali zaslání údajů z doručené SMS zprávy a následně tyto údaje zneužili k podvodným jednáním.

Značná bezpečnostní hrozba pramení z oblasti internetu označovaného jako Darkweb či Darknet a služeb, které zde lze nalézt, neboť umožňují anonymní komunikaci sloužící např. k vydírání subjektů působících na území ČR.

Bezpečnostní překážku rovněž tvoří tzv. tržiště, kde jsou nabízeny služby nejrůznějšího druhu. Jde např. o možnost objednání průniku do počítačového systému třetích osob a nelegálně získaná data vystavit ve výše uvedeném

marketu k prodeji. Tyto služby jsou mnohdy postižitelné v rovině trestně právní. K nebezpečnosti Darkwebu rovněž přispívá kompletní anonymizace, která jde ruku v ruce s množstvím plateb, jenž jsou realizovány v kryptoměnách. Počet kryptoměn stále narůstá a řada zahraničních směnárů plně nespolupracuje s OČTŘ.

Bezpečnostní riziko lze také spatřovat v end-to-end šifrování komunikace, která umožňuje pachatelům plánovat a realizovat trestnou činnost, a to vč. trestných činů, které jsou upraveny mezinárodními smlouvami, signovanými ČR.

Speciální kategorii této trestné činnosti tvoří případy, které jsou páčány sofistikovaným způsobem prostřednictvím výpočetní techniky za využití metod sociálního inženýrství. Jedná se o trend podvodných jednání v podobě např. investičních podvodů, fiktivních faktur, phishingových emailů a falešných bankovních webových stránek.

Vzhledem ke skutečnosti, že základním cílem

pachatelů kybernetické kriminality je především finanční prospěch, lze do budoucna v této oblasti očekávat většinu výše popsanych hrozeb, zejména pak páčání kybernetických útoků, podvodných e-shopů, phishingů, útoků na platební karty a bankovní účty, mobilní bankovní aplikace, vč. sofistikovaných útoků na banky, DDoS útoků a ransomware. Trvalý vzestup lze rovněž předpokládat v útocích směřujících na tzv. Internet věcí (Internet of Things), tedy na jednotlivá elektronická zařízení propojená prostřednictvím internetu bez účasti člověka.

V oblasti potírání kybernetické kriminality byla v květnu roku 2018 ukončena činnost tzv. Hotline PČR, která byla spuštěna v srpnu roku 2012 za účelem hlášení závadového obsahu a aktivit v síti internet. Důvodem ukončení byla skutečnost, že tento nástroj z hlediska kladených požadavků a množství nerelevantních podnětů pozbyl efektivitu. V současné době je vyvíjen pilotní provoz zaměřený na extremistický obsah na internetu a v následujících měsících je naplánováno spuštění ostrého provozu „Portálu občana“.

Případ obchodu s citlivými údaji

Kriminalisté sekce kybernetické kriminality NCOZ SKPV v roce 2018 podali státnímu zástupci návrh na podání obžaloby tří osob. Obžaloba byla podána u Obvodního soudu pro Prahu 10. Hlavní líčení bylo nařizeno na duben roku 2019.

Trestná činnost spočívala v neoprávněném obchodu s citlivými údaji několika set tisíc zákazníků jednoho z největších operátorů v ČR. Zaměstnanec se zvláštním oprávněním postupně ze systému stahoval velké objemy dat k zákazníkům, a to jak k fyzickým, tak i právnickým osobám, vč. dat tzv. šedých operátorů a tato data pomocí další osoby, vystupující pod smyšleným jménem, nabízel k prodeji marketingovým společnostem.

Menší část odcizených dat operátora se dostala do majetku jedné z marketingových společností, nebyly však využity k dalším operacím, došlo k jejich zajištění OČTŘ. Za finanční plnění, které bylo poskytnuto na bankovní účet jako platba za odcizená data, další subjekt v rámci krytí nezákonné činnosti vystavil falešnou fakturu. Škoda podle znaleckého posudku byla stanovena na 3 270 038 Kč.

Případ vydírání

Odsuzujícím rozsudkem byl v roce 2018 ukončen případ vydírání vládního činitele. Kriminalisté sekce kybernetické kriminality NCOZ SKPV rozkryli trestnou činnost pachatele vystupujícího pod smyšleným jménem, který pomocí sociální sítě Facebook vyhrožoval zveřejněním velmi citlivých informací o rodinném příslušníkovi s cílem donutit

veřejně činnou osobu, aby nepodpořila vznik určitých zákonných norem. Na uvedené sociální síti pachatel zveřejnil fotografii této osoby, vč. jejích kontaktních údajů s tím, že tato data budou vyvěšena na stránkách, kde jsou zveřejněny inzeráty žen provozujících erotické služby.

3.4. Sekce finanční kriminality NCOZ SKPV

3.4.1. Problematika daňové kriminality

Z hlediska výše způsobené škody, celorepublikového i mezinárodního rozsahu, vytváření rozsáhlých a strukturovaných řetězců personálně propojených osob a obchodních společností se mezi nejvýznamnější oblasti páchané kriminality v roce 2018, stejně jako v předešlých letech, řadila daňová trestná činnost.

Nejvyšší počet zpracovávaných věcí v této oblasti v uplynulém roce tvořily případy, ve kterých se jednalo o krácení daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) při pořízení zboží z jiného členského státu do ČR, kdy nebyla odváděna DPH. Oproti minulým rokům došlo k větší latenci této trestné činnosti, neboť společnosti, které žádají vrácení nadměrných odpočtů při dodání zboží do jednotného členského státu, nezřídka se zbožím obchodují pouze „naoko“.

Takový obchod „naoko“ spočívá v jednání, kdy jsou pachatelé v několika zemích EU založeny

společnosti typu missing trader a reálně naložené zboží na kamion je převáženo z jedné evropské země do druhé. Tato činnost je ve většině případů organizována jednou osobou či úzkou skupinou osob, které ovládají peněžní účty, přes které jsou zasílány finanční prostředky, vystavovány faktury apod.

Prokázat, že zboží několikrát objelo celou Evropu, aniž by ve skutečnosti bylo skutečným obchodním artiklem, jelikož jde o „zástěrku“ sloužící k vylákání vratky DPH, je velmi obtížné. Dojem skutečného obchodu navíc vyvolává fakt, že pachatelé si najímají u dopravních společností reálně kamiony, které jsou sledovány pomocí mytných bran.

Do daňové kriminality, zejména v oblasti krácení DPH spojené s dovozem zboží jsou ve velkém rozsahu zapojeny především vietnamské a čínské komunity. Legalizace výnosů z trestné činnosti pachatelů těchto společenství je navázána na arabskou

komunitu směnárníků. Arabská komunita, zejména v Jihomoravském kraji se v minulosti věnovala nadhodnoceným vývozům do třetích zemí v souvislosti s vylákáním odpočtu DPH.

Trendem daňové kriminality zůstávají intrakomunitární MTIC podvody (tzv. podvody chybějícího obchodníka). V této souvislosti je zaznamenán zvýšený nárůst pachatelů slovenské národnosti, především v oblasti krácení daní ve spojení s agenturním zaměstnáváním. U daňové trestné činnosti, spadající do příslušnosti NCOZ SKPV, je patrné časté zapojení advokátů a daňových poradců jako řídicích článků organizovaných skupin.

V důsledku legislativních opatření, která zajistila větší průhlednost tržeb, se celkově daňová trestná činnost proměnila. V současné době je tato trestná činnost páčána v rychleji se měnících řetězcích s nižší jednorázovou škodou tak, aby se pachatelé vyhnuli

kontrolním mechanismům ze strany správce daně.

Z praktických zkušeností pracovníků zabývajících se touto problematikou lze předpokládat, že daňová trestná činnost bude i nadále páčána převážně v souvislosti s řetězci společností, které vykazují fiktivní obchody za účelem krácení DPH. Důvodem je skutečnost, že četnost takových řetězců je značná, vykazuje vysoký stupeň sofistikovanosti, do určité míry je anonymizována a organizována osobami stojícími v pozadí.

Rozkrývání této trestné činnosti klade vysoké nároky nejen na samotné policisty z hlediska odborných a právních znalostí, ale vede rovněž ke stále se zvyšujícímu množství zajištěných dat, jejichž vyhodnocování je časově náročné a stojí nemalé finanční prostředky v podobě zpracovávaných znaleckých posudků.

Kobra a miliardové krácení daní

V případě s krycím názvem „TOPAS“ kriminalisté NCOZ SKPV, kteří jsou zařazeni v pracovním týmu Daňová Kobra, v lednu roku 2018 podali státnímu zástupci VSZ v Praze návrh na podání obžaloby osmnácti osob z miliardového krácení daní spáchaného v souvislosti s obchodováním s pohonnými hmotami. Tři z osmnácti obviněných byli cizinci. Na případu se podílely finanční správa a Finančně analytický úřad (dále jen „FAÚ“).

V období nejméně od poloviny června roku 2010 do začátku května roku 2011 pachatelé pořizovali pohonné hmoty z Rakouska a Německa, za které však neodváděli DPH. K dovozům pohonných hmot byly postupně využity tři české obchodní korporace. Výnos z daňové trestné činnosti byl sofistikovaným způsobem vyváděn předstíranými právními vztahy s dalšími firmami (šestnáct českých, jedna slovenská a jedna obchodní společnost registrovaná v USA). Ze zahraničí bylo celkem nezdaněně pořizeno cca 276 mil. litrů nafty a benzínu. V přepočtu na automobilové cisterny o objemu 30 tisíc litrů se jedná o 9 187 cisteren za necelých 11 měsíců, tedy více než 800 cisteren měsíčně.

Celková škoda způsobená ČR činí částku ve výši cca 1,4 mld. korun. V případě pravomocného rozsudku všem obviněným osobám hrozí trest odnětí svobody až na 10 let. Spisový materiál předaný na VSZ v Praze se skládá z více jak 11 tisíc stran základního spisu a téměř 31 tisíc stran příloh.

Kobra a stamilionové krácení daní

V případě s krycím názvem „BALKÁN“ kriminalisté NCOZ SKPV, kteří jsou zařazeni v pracovním týmu Daňová Kobra, v únoru roku 2018 podali státnímu zástupci Městského státního zastupitelství (dále jen „MSZ“) v Praze návrh na podání obžaloby pěti mužů a dvou žen ze spáchání zvláště závažného zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby se škodou vyšší než 172 mil. Kč.

Na případu se podílely finanční správa a FAÚ. Skupina osob vytvořila sofistikovanou strukturu vzájemně spolupracujících osob působících

v určitém systému vzájemné podřízenosti a nadřízenosti, se stanovenými funkčními kompetencemi a dělbou činností. Daňové trestné činnosti se skupina osob dopouštěla od roku 2012 do konce roku 2015.

Hlavním organizátorem trestné činnosti byl účelově založen karuselový řetězec obchodních korporací tvořený hlavním tuzemským dodavatelem, přepravcem zboží, tuzemským prostředníkem (renomovaná tuzemská korporace), zahraničním odběratelem a současně i tuzemským tzv. „bílým

koněm“, který pořizoval deklarované zboží ze zahraničí zpět k hlavnímu dodavateli. Do role dodavatelů fiktivního zboží, deklarovaného jako vysokozdvizné vozíky, se organizátorovi podařilo získat renomované korporace, jejichž obrat z legální činnosti představoval stovky mil. Kč.

Renomované korporace měly pachatelům zajistit, že jejich činnost nevzbudí podezření u pracovníků správce daně a tato nelegální činnost korporací nebude zaregistrována.

U obchodovaného fiktivního zboží se v případě renomovaných korporací jednalo o nestandardní komoditu, zcela vymykající se jejich dlouhodobě realizované ekonomické činnosti. Jednalo se o opakující koloběh jak deklarovaného zboží, tak i souvisejících finančních prostředků, čímž byl účelově vytvořen uzavřený řetězec plátců.

Na základě vzájemných obchodů byla těmito korporacemi neoprávněně uplatňována u místně příslušných finančních úřadů (zejména v Praze) DPH na vstupu, příp. byl uplatňován nadměrný odpočet

DPH. Tímto způsobem bylo vylákáno nejméně 172 mil. Kč. Finanční správou byly vydány a oznámeny zajišťovací příkazy v celkové hodnotě cca 99 mil. Kč, cca 37 mil. Kč bylo zajištěno na bankovních účtech. Finanční správa rovněž zajistila osobní motorová vozidla a zřídila zástavní práva na nemovitosti

v majetku právnických osob.

V případě pravomocného rozsudku hrozí všem obviněným osobám trest odnětí svobody od 5 do 10 let. Samotný dokument „návrh na podání obžaloby“ obsahuje více než 400 stran.

Kobra a útok na finanční správu ČR

V případě s krycím názvem „SAVORY“ kriminalisté NCOZ SKPV, kteří jsou zařazeni v pracovním týmu Daňová Kobra, v únoru roku 2018 podali státnímu zástupci MSZ v Praze návrh na podání obžaloby dvou mužů ze spáchání zvláště závažného zločinu podvod a dále pro přečin padělání a pozměnění veřejné listiny a přečin zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění. Na případu se podílely GFR a FaÚ.

Trestné činnosti se dvojice pachatelů dopouštěla tím, že odesílala účelově vytvořená a smyšlená podání k výplatě nadměrných odpočtů DPH. Tímto jednáním se osoby snažily vylákat ze strany finanční správy nejméně 121 mil. Kč. Včasným zásahem spolupracujících složek se navíc podařilo objasnit obdobný případ, ve kterém tyto osoby měly od finančních úřadů vylákat částku cca 2,5 mil. Kč. Organizátorovi této činnosti (cizí státní příslušník) byly zajištěny finanční prostředky na bankovních účtech i v hotovosti, zabaveno vozidlo zn. Lexus i padělané doklady totožnosti, jimiž se na území ČR prokazoval.

Vlastní činnost obviněných osob byla vyhodnocena jako vysoce škodlivá a nebezpečná, jelikož mířila na cíleně vybrané místo týkající se fungování finanční správy a dotýkala se správné alokace nadměrných odpočtů DPH řádně nárokováných daňovými subjekty, převážně z řad velkých stavebních nebo jiných obchodních korporací. Na základě zjištěných skutečností a odhaleného modu operandi byla finanční správou, v úzké spolupráci s FAÚ a kriminalisty, přijata neprodlená opatření a mechanismy, do budoucna zabraňující možnosti opakování obdobných trestných činů či jejich pokusů.

V případě pravomocného rozsudku hrozí trest odnětí svobody až na 10 let, trest propadnutí majetku, peněžitý trest a následně trest vyhoštění. Druhá osoba je stíhána pro zvláště závažný zločin podvodu.

Kobra a řetězec obchodních společností

V případě s krycím názvem „BENTLEY“ kriminalisté NCOZ SKPV, kteří jsou zařazeni v pracovním týmu Daňová Kobra, v březnu roku 2018 obvinili osmnáct osob ze spáchání zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby s předpokládanou

škodou cca 75 mil. Kč. Na případu se podílely finanční správa a FAÚ.

Koncem února roku 2018 byl kriminalisty sekce finanční kriminality NCOZ SKPV proveden rozsáhlý

zásah, při kterém bylo zadrženo dvacet osm osob. Dvaadvacet osob bylo následně obviněno ze zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. V rámci prověřování bylo provedeno dvacet pět domovních prohlídek a prohlídek jiných prostor, při nichž bylo zajištěno značné množství důkazního materiálu.

Skupina obviněných osob založila a ovládala víceúrovňový řetězec nejméně devíti tuzemských

právnických osob, které nevykonávaly žádnou faktickou podnikatelskou činnost. Tyto osoby byly dosazeny na počátek organizovaného fakturačního řetězce a formálně deklarovaly neuskutečněná plnění typu úklidových služeb a práce v lesnictví či jiná blíže nespecifikovaná plnění.

Další článek řetězce tvořily standardně fungující obchodní korporace, které na základě daňových dokladů v příslušných zdaňovacích obdobích

nezákonně uplatňovaly odpočet DPH. Uvedené fakturace rovněž zahrnuly do daňově uznatelných nákladů v rámci daně z příjmů právnických osob. Tímto jednáním došlo ke zkrácení příslušných daňových povinností, resp. vylákání výhody na DPH a ke způsobení výše uvedené škody.

Finanční správou byly vydány a oznámeny zajišťovací příkazy v souhrnné hodnotě přesahující 15 mil. Kč. Jako výnos z trestné činnosti byla zajištěna osobní motorová vozidla, peníze na účtech a v hotovosti, vše v souhrnné hodnotě

nejméně 12 mil. Kč. V případě pravomocného rozsudku hrozí všem obviněným osobám trest odnětí svobody od 5 do 10 let. Věc dozoruje MSZ v Praze.

Kobra a půlmiliardové krácení DPH

V případě s krycím názvem „ZLOMKY“ kriminalisté NCOZ SKPV, kteří jsou zařazeni v pracovním týmu Daňová Kobra, v dubnu roku 2018 podali státnímu zástupci VSZ v Praze návrh na podání obžaloby pěti osob ze spáchání zvláště závažného zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby se škodou dosahující téměř 500 mil. Kč. Na případu se podílely finanční správa a FAÚ.

Trestné činnosti krácení DPH se obviněné osoby dopouštěly minimálně od 3. čtvrtletí roku 2010 do 2. čtvrtletí roku 2012 v souvislosti s obchody s drahými kovy, které pořizovaly ve SR prostřednictvím účelově zřízených korporací (tzv. missing trader) a následně prodávaly v ČR. Prodej uvedeného zboží je zatížen DPH s povinností přiznat daň na výstupu, kterou obvinění v daňových přiznáních oznamovali zcela pravdivě. Oproti povinnosti přiznat a poté zaplatit DPH na výstupu obvinění do daňových přiznání úmyslně uváděli nepravdivé informace o fiktivních nákupech zboží v ČR v téměř stejných hodnotách, jako byly hodnoty prodaného materiálu. Uvedeným způsobem tak snížili svoji daňovou povinnost z částek v řádu milionů až desítek milionů na částky v řádech tisíců korun.

Komplikaci uvedeného případu tvořila skutečnost, že všichni obvinění byli občané SR a většina úkonů trestního řízení musela tedy být prováděna ve SR. V případě pravomocného rozsudku všem obviněným osobám hrozí trest odnětí svobody od 5 do 10 let.

Kobra a pravomocný rozsudek

VS v Praze v září roku 2018 pravomocně rozhodl ve věci zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, kterého se dopustilo sedm osob (pět mužů a dvě ženy) ve věku od 32 do 63 let. Třem obžalovaným osobám, které podaly odvolání do rozsudku MS v Praze, uložil tresty odnětí svobody od 5 do 6,5 roků. Odvolání čtvrté osoby proti rozsudku, kterým byla odsouzena k dvouletému trestu, bylo zamítnuto.

V případě s krycím názvem „JANTAR“ členové týmu Daňová Kobra získali informace z kriminálního prostředí, které směřovaly ke skupině podezřelých osob z Plzeňska. Skupina se zabývala obchodem s pohonnými hmotami, dováženými ze SRN a Rakouska. Do trestné činnosti bylo zapojeno velké množství fyzických i právnických osob ovládaných

prostřednictvím tzv. bílých koní, které nevykonávaly žádné obchodní aktivity. Za pomyslné „nitky“ tahaly osoby stojící v pozadí, které nefigurovaly na viditelných místech jednotlivých společností. Tyto osoby fakticky prováděly veškerou činnost spočívající v reálných obchodech s pohonnými hmotami i fiktivní obchody s různým zbožím, zpravidla autosoučástkami. Za tyto fiktivní obchody osoby uplatňovaly neoprávněné odpočty DPH, čímž byla ČR způsobena škoda ve výši 394 mil. Kč.

Trestní kauza byla nejdříve projednána u MS v Praze, proti rozsudku se však odvolal státní zástupce i některé obžalované osoby. Napadený rozsudek byl VS v Praze ve výrocích o trestu u tří obžalovaných osob zrušen a nově jim byly uloženy tyto tresty: u první obžalované osoby trest odnětí

svobody v trvání 6 let se zařazením pro výkon do věznice s ostrahou, u druhé obžalované osoby souhrnný trest odnětí svobody v trvání 6 let a 6 měsíců se zařazením pro výkon do věznice s ostrahou a propadnutí půlky majetku, u poslední osoby pak souhrnný trest odnětí svobody v trvání 5 let se zařazením pro výkon do věznice s ostrahou.

Odvolení čtvrté osoby proti témuž rozsudku bylo zamítnuto (k uložení dvouletého trestu odnětí svobody). Tři obžalované osoby proti rozsudku MS v Praze odvolání nepodaly (uloženy tresty ve výši 5, 3 a 2 roky odnětí svobody).

Kobra a krácení daní ve výši 260 mil. Kč

Policisté NCOZ SKPV, kteří jsou zařazení v pracovním týmu Daňová Kobra, na začátku měsíce října roku 2018 vydali usnesení o zahájení trestního stíhání proti osmi osobám (pět cizích státních příslušníků a tři Češi) pro zvlášť závažný zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 trestního zákoníku spáchaného ve spolupachatelství dle § 23 trestního zákoníku.

Na případu se rovněž podílely finanční správa a FAÚ. Skupina osob vytvořila sofistikovanou strukturu vzájemně spolupracujících osob působících v určitém systému vzájemné podřízenosti a nadřízenosti, se stanovenými funkčními kompetencemi a dělbou činností. Osoby nakupovaly materiál s obsahem drahých kovů od společnosti v jiném členském státu EU. Pomocí nastrčených řetězců vytvořily dojem, že k nákupům docházelo v tuzemsku. Následně měl být z takto pořízeného zboží uplatňován odpočet DPH, přestože na něj osoby neměly nárok.

Způsobená škoda podle závěrů kriminalistů NCOZ SKPV činí 260 mil. Kč. V případě pravomocného rozsudku hrozí všem obviněným osobám trest odnětí svobody od 5 do 10 let. Věc dozoruje MSZ v Praze.

Kobra a objasněný odložený případ

V případě s krycím názvem „KOLOSEUM“ kriminalisté NCOZ SKPV, kteří jsou zařazení v pracovním týmu Daňová Kobra, v listopadu roku 2018 zahájili trestní stíhání šesti osob, pět z nich je obviněno ze zvlášť závažného zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 trestního zákoníku spáchaného ve spolupachatelství dle § 23 trestního zákoníku, jedna osoba je stíhána pro zvlášť závažný zločin zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), písm. b) trestního zákoníku. Na případu se rovněž podílely GFŘ a FAÚ.

Na základě analytického vyhodnocení poznatků z informačních systémů byly kriminalisty NCOZ SKPV zjištěny nové informace vedoucí ke starší rozsáhlé daňové kauze, která byla v minulosti jako neobjasněná odložena.

Skupina osob vytvořila sofistikovanou strukturu spolupracujících osob působících v určitém systému vzájemné podřízenosti a nadřízenosti, se stanovenými funkčními kompetencemi a dělbou činností, která neoprávněně krátila daňovou povinnost na DPH tak, že od října roku 2010 do ledna roku 2012

nakupovala v SRN letecký benzin a motorovou naftu. Obchodní transakce jsou vzemi původu osvobozeny od DPH na výstupu, tudíž tyto osoby měly o 20 % nižší náklady, než kdyby totéž zboží nakupovaly v tuzemsku. Pohonné hmoty obvinění následně prodávali v ČR, čímž vznikla vysoká daňová povinnost.

Z důvodu eliminace této daňové povinnosti obvinění uplatnili nárok na odpočet DPH z fiktivního plnění na vstupu, aby se jejich daňová povinnost omezila na minimum. K tomu sloužily tzv. křížové fiktivní obchody (Cross-Invoicer) s nejrůznějším spotřebním zbožím se společnostmi, které byly vedeny na tzv. bílé koně.

V případě byla také obviněna pracovnice finančního úřadu, která vykonávala činnost správce daně v rozporu s ustanoveními daňového řádu, z důvodu blízkého vztahu s organizátorem trestné činnosti.

Způsobená škoda činí částku ve výši cca 315 mil. Kč. V případě pravomocného rozsudku hrozí obviněným z kráčení daní trest odnětí svobody od 5 do 10 let a pracovníci finančního úřadu až dvanáctiletý trest. Hlavní organizátor je v současné době ve výkonu trestu pro jinou trestnou činnost, má rovněž obstaven veškerý majetek v rádech desítek mil. Kč. Věc dozoruje MSZ v Praze.

Problematika legalizace výnosů z trestné činnosti a praní peněz

3.4.2.

V souvislosti s problematikou legalizace výnosů z trestné činnosti nedošlo v roce 2018 k zásadnějším změnám. Stejně jako v minulých letech se legalizace výnosů z trestné činnosti projevuje téměř ve všech oblastech trestné činnosti. Často se jedná o zneužití finančních prostředků v rámci hospodářské trestné činnosti v souvislosti s výstavbou městské infrastruktury či veřejnými komunikacemi a stavbami nebo v rámci obchodování se zbraněmi, vojenským či jiným materiálem.

K zakrytí původu peněžních prostředků pachatelé používají nejrůznější nástroje, metody a prostředky, od pašování finančních prostředků v hotovosti, hotovostní výběry z bankovních účtů, předstíraný obchodní styk, elektronické platební prostředky, padělané doklady, „shell“ společnosti, tzv. prázdné

schránky, bílé koně, zastírání skutečného majitele společnosti až po vyvádění peněžních prostředků do daňových rájů apod.

K zastírání původu nelegálních výnosů pachatelé zdrojové trestné činnosti využívají vlastních obchodních struktur pomocí prolínání legálních aktivit s nelegálními nebo využívají služeb subjektů, které se „specializují“ na praní peněz. Riziko v této oblasti představuje zejména sektor poskytovatelů směnářských služeb, obchody s nemovitostmi nebo jejich zprostředkování, provozovatelé hazardních her, poskytovatelé právních a poradenských služeb.

Vzhledem k vydatnému používání informačních a komunikačních technologií lze i v oblasti legalizace výnosů z trestné činnosti předpokládat, že se skupiny organizovaného zločinu

masivněji zapojí do využívání nových platebních metod a dalších sofistikovaných forem legalizace výnosů z trestné činnosti. Tento faktor je vnímán jako potenciální hrozba, neboť by mohlo dojít k průniku mezi jednotlivými oblastmi organizovaného zločinu, které byly dosud relativně oddělené (obecná kriminalita vs. kriminalita bílých límečků).

Komodity, do kterých jsou nejčastěji „investovány“ výnosy z trestné činnosti, tvoří především nemovitosti, luxusní vozidla, cenné kovy, umělecké předměty a legitimní obchodní společnosti.

Případ „METROPOLIS“

V případě s krycím názvem „METROPOLIS“, který byl zpracováván kriminalisty na odboru výnosů a praní peněz NCOZ SKPV, byla dozorujícím státním zástupcem podána obžaloba na celkem dvacet osob pro majetkovou trestnou činnost, vč. vrcholného managementu druhé největší družstevní záložny v ČR-Metropolitní spořitelní družstvo čítající více jak 14 000 členů, kdy výše způsobené škody přesahuje 1,2 mld. Kč.

V souvislosti s touto kauzou byly rozkryty legalizační struktury, jejichž prostřednictvím byly vyváděny peněžní prostředky získané z Metropolitního spořitelního družstva na účty vedené v zahraničí, přes které byly převedeny majetkové hodnoty v celkové výši přes 1 mld. Kč.

Policejním orgánem byly zajištěny finanční prostředky ve výši 381 mil. Kč a nemovitosti v celkové hodnotě přesahující 52 mil. Kč. Kauza je projednávána u MS soudu v Praze.

Případ „REX“

V případě s krycím názvem „REX“ byla kriminalisty odboru výnosů a praní peněz NCOZ SKPV zadokumentována škoda minimálně ve výši 1,5 mld. Kč a zajištěn výnos z trestné činnosti ve výši cca 700 mil. Kč především v podobě peněžních prostředků na účtech a v hotovosti, nemovitostí a cenných předmětů.

V tomto případě se jedná o ukázkou současného vývoje trestné činnosti v další rizikové oblasti, kterou je obchodování na regulovaných trzích s investičními nástroji. Fakticky se jedná o technic-

ko-servisní platformu, na které se střetává nabídka a poptávka po investičním nástroji. Různé subjekty nabízejí zprostředkování investičních příležitostí, např. na trhu s komoditami nebo devizami s vysokým nereálným zhodnocením a za tímto účelem shromažďují peněžní vklady klientů, které jsou použity k jiným účelům za využití různých zastíracích aktivit.

V tomto konkrétním případě bylo poškozeno více jak 10 000 klientů z ČR, SR a dalších zemí.

Sekce závažné hospodářské trestné činnosti a korupce NCOZ SKPV

3.5.

Problematika zneužití fin. prostředků EU, veřejných zakázek a korupce

3.5.1.

V rámci závažné hospodářské trestné činnosti a korupce přetrvávaly v uplynulém roce trendy z předchozích let. Pokračovala především trestná činnost v souvislosti s rozdělováním veřejných finančních prostředků, a to jak na úrovni celostátních subjektů, tak na úrovni územních samosprávných celků, kdy docházelo zároveň ke zneužívání finančních prostředků z EU.

Mezi nejčastěji prověřovanými trestnými činy na úseku zadávání veřejných zakázek byly trestné činy zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě dle § 256 trestního zákoníku, často v souběhu s trestným činem přijetí úplatku dle § 331 trestního zákoníku a podplacení dle § 332 trestního zákoníku. V některých případech se jednalo o veřejné zakázky, u kterých došlo k financování ze zdrojů EU, příp. se takové financování předpokládalo, tedy v souběhu s trestným činem poškození finančních zájmů EU dle § 260 trestního zákoníku.

Modus operandi této trestné činnosti zůstává v podstatě neměnný. Jedná se především o ovlivnění zadávacího řízení ve prospěch preferovaného uchazeče, kterého pojí kosobám jednajícím za zadavatele osobní vztah, příp. k ovlivnění zadávacího řízení dochází na základě majetkové motivace, především v podobě úplatku. Mezi nejčastější projevy ovlivnění zadávacího řízení patří nastavování kvalifikačních kritérií tzv. na míru preferovanému uchazeči. Často si preferovaný uchazeč nastavuje kvalifikační předpoklady

sám, nezákonným způsobem se tedy přímo podílí na tvorbě zadávací dokumentace tak, aby zásadním způsobem zúžil množinu možných dodavatelů, kteří by se mohli o takovou veřejnou zakázku ucházet, s cílem takovou zájmovou veřejnou zakázku získat.

Tímto způsobem dochází k popření základních zásad zadávacího řízení (zásada rovnosti, transparentnosti, zákaz diskriminace) a k narušení soutěžního a konkurenčního prostředí v zadávacím řízení ve prospěch preferovaného uchazeče a na úkor ostatních dodavatelů. Následkem této trestné činnosti bývá vedle popření výše uvedených zásad zadávacího řízení zadání veřejné zakázky za cenu, která nevyšla z řádné soutěže a byla často na samé horní hranici předpokládané hodnoty veřejné zakázky.

Jedná se o vysoce latentní trestnou činnost, jejíž objasnění je spojeno s množstvím provedených úkonů, vč. využití dostupných operativních prostředků. Písemné podklady z ovlivněného zadávacího řízení z formálního hlediska často nevykazují žádná pochybení, a proto se nelze opřít pouze o shromážděné listinné důkazní prostředky. Z tohoto důvodu je tato trestná činnost často výsledkem vlastní operativně pátrací činnosti.

Zneužívání dotací úzce souvisí i s oblastí korupce, která se objevuje v různých formách. Zprostředkovatelé dotací participují na některých subdodavatelských činnostech či dochází k nadhodnocení celkové ceny projektu nad

ceny obvyklé a rozdíl je přerozdělován podle podílu na zajištění dotace.

V oblasti majetkových trestných činů byla v uplynulém roce zaznamenána různá podvodná jednání a porušení povinnosti při správě cizího majetku, ve většině případů společně se zneužitím pravomoci úřední osoby. Jednalo se zejména o případy, kdy byl majetek ve vlastnictví státu prodán za cenu zjevně neodpovídající jeho skutečné hodnotě, to vše s podezřením na přítomnost korupčního prvku.

Podstatnou část prověřovaných případů v období roku 2018 v oblasti majetkových trestných činů rovněž tvořila trestná činnost páchaná v souvislosti s insolvenčními řízeními, která je často spojena s vydíráním mezi podnikateli. Tato trestná činnost se vyznačuje vysokou sofistikovaností, jelikož tento institut může být zneužit, od faktické diskreditace (likvidace) jinak ekonomicky zdravých obchodních společností, resp. k jejich postupnému ovládnutí ze strany personálně a vědomostně dobře vybavených finančních skupin jednajících např. na objednávku konkurence až po propracované zastírání předchozí trestné činnosti, např. legalizaci výnosů z trestné činnosti.

Na základě věcné příslušnosti NCOZ SKPV byla v loňském roce rovněž prověřována trestná činnost soudců a státních zástupců v souvislosti s výkonem jejich funkce. Vždy se však jednalo o ojedinělá pochybení jednotlivců ve spojení s korupční trestnou činností nebo zneužitím pravomoci úřední osoby.

V rámci hospodářské trestné činnosti lze předpokládat, že budoucí vývoj v oblasti veřejných zakázek a dotací nedozná zásadních změn. Snahu některých subjektů o získání konkurenční výhody v zájmu následného nabytí finančního prospěchu lze nepochybně očekávat

i nadále. Mění se však způsob komunikace a koordinace jednotlivých pachatelů, kteří se od osobních setkání přesouvají do kyberprostoru a využívají při páčání trestné činnosti skryté či šifrované komunikační kanály.

Pachateli hospodářské organizované trestné činnosti, zejména v souvislosti s veřejnými zakázkami, dotacemi, podvodnými jednáními a korupcí bývají především fyzické osoby s vysokoškolským vzděláním s kontakty do nejvyšších pater veřejné správy, které se snaží tyto kontakty a znalosti využít při páčání trestné činnosti. Poškozenými jsou pak v drtivé většině stát, příp. právnické osoby, event. je zde dotčen veřejný zájem.

Typickým pachatelem trestné činnosti na úseku veřejných zakázek je zástupce preferovaného uchazeče s osobním či jiným vztahem k zástupci zadavatele, který je často motivován nejen personálními vazbami, ale i přijetím neoprávněného plnění. Na straně zadavatele se většinou jedná o osobu stojící v čele zadavatele, příp. o zaměstnance vykonávající pracovní úkoly v oblasti veřejných zakázek. Trestná činnost je pak vykonávána rovněž na úkor zadavatelů (resp. ČR) a zadavatel tak vystupuje v procesním postavení poškozeného.

Vedle pachatelů ze skupiny zadavatelů a uchazečů se pravidelně vyskytují další pachatelé z řad administrátorů veřejné zakázky či pachatelé, tzv. prostředníci, těžící z personálních vazeb na zadavatele a dodavatele na relevantním trhu. Tato trestná činnost má charakter organizované skupiny s prvky plánovitosti, koordinovanosti a dělby rolí mezi osobami, což významně přispívá k dokonání trestného činu.

V souvislosti s trestnou činností v oblasti veřejných zakázek bývají trestně stíhány rovněž právnické osoby, nejčastěji se jedná o prefero-

vané uchazeče, a to v případech, kdy jsou splněny podmínky trestní odpovědnosti podle zákona o trestní odpovědnosti právnických osob.

Při posuzování trestní odpovědnosti právnických osob musí být ze strany policejního orgánu vyhodnoceno, zda právnická osoba vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu zabránila. V této souvislosti tak bývá

posuzována nejen existence tzv. Compliance programu, nýbrž i jeho kvalita, způsobilost a efektivita protiprávnímu jednání zabránit, vč. kontroly jeho naplňování ze strany zaměstnanců a statutárních zástupců konkrétní právnické osoby.

Případ dotačního podvodu

Kriminalisté sekce závažné hospodářské trestné činnosti a korupce NCOZ SKPV v květnu roku 2018 obvinili dva bývalé vedoucí představitele Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) z přípravy trestného činu dotačního podvodu a trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby, dílem dokonáno a dílem ve stadiu přípravy. Ve věci je dále obviněn bývalý vedoucí oddělení MPSV, a to pro přípravu trestného činu dotačního podvodu.

Ve věci jde o transformaci organizace „Institut výchovy bezpečnosti práce“ na státní příspěvkovou organizaci „Fond dalšího vzdělávání“ bez opory v zákoně. Věc dozoruje MSZ v Praze.

Případ technicko-provozní studie

Kriminalisté sekce závažné hospodářské trestné činnosti a korupce NCOZ SKPV v květnu roku 2018 předložili státnímu zástupci VSZ v Praze spisový materiál s návrhem na podání obžaloby šesti fyzických osob a jedné právnické osoby pro podezření ze spáchání trestných činů poškození finančních zájmů EU, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže, zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a při veřejné dražbě, přijetí úplatku a podplacení.

K trestné činnosti docházelo v období od února do srpna roku 2015 v souvislosti a při zadávání veřej-

ných zakázek „Technicko-provozní studie - Technická řešení VRT“ s předpokládanou hodnotou veřejné zakázky ve výši 20 mil. Kč bez DPH a „Revitalizace trati Chlumeck nad Cidlinou-Trutnov“ s předpokládanou hodnotou veřejné zakázky více jak 35 mil. Kč bez DPH, jejichž zadavatelem byla Správa železniční dopravní cesty, státní organizace.

V případě pravomocného rozsudku hrozí fyzickým osobám podle konkrétní právní kvalifikace trest odnětí svobody v rozmezí od 3 do 10 let.

Přetrvávajícím negativem při odhalování a rozkrývání trestné činnosti je neochota ohlašovat jakýkoliv typ trestné činnosti jak samotnými poškozenými, např. z důvodu obav z odvety pachatelů, způsobení další újmy, ztráty zaměstnání, tak i ze strany očitých svědků nebo zúčastněných osob. Policejní orgán se o páchané trestné činnosti dozvídá se zpožděním, což ztěžuje její samotné dokumentování a následné dokazování.

Pachatelé při páchání trestné činnosti využívají vysoce sofistikovaných a konspirativních metod. Na vysoké odborné úrovni je využívána výpočetní technika, virtuální prostředí, cloudová úložiště, dochází k šifrování dat a jejich ochraně proti možnému získání ze strany policejních orgánů, vč. pořizování zařízení zabraňujících přenosu signálu nebo znemožňu-

jících odposlech zvuku.

Změna komunikačních zvyklostí pachatelů klade vyšší požadavky na užší spolupráci policejních orgánů se státními kontrolními orgány, které mohou využít svých zákonných pravomocí a provádět kontroly tam, kde to Policii ČR zákon přímo neumožňuje.

Ke ztížení prověřování a vyšetřování trestné činnosti významnou měrou rovněž přispívají informace z médií, zveřejněné příkazy k domovním prohlídkám či zveřejněná usnesení policejního orgánu, ze kterých vyplývá, kam se OČTŘ ve svých možnostech posunuly, jakých prostředků při dokazování využily a jaká taktická opatření zvolily.

4. Trestná činnost na regionální úrovni v roce 2018 v souvislosti s činností expozitur NCOZ SKPV

NCOZ SKPV je útvar s celorepublikovou působností, jehož činnost v rámci krajů zajišťuje sedm expozitur zabývajících se zejména věcně příslušnou trestnou činností páchanou na území jejich teritorií.

V uplynulém období, stejně jako v předchozích letech, nedošlo na území ČR k výraznějším změnám v charakteru a povaze páchané trestné činnosti. Ve všech regionech ČR byla zaznamenána trestná činnost v oblasti hospodářské organizované kriminality. Násilná trestná činnost se stala sekundárním jevem kriminality ekonomické. Ve většině regionů byly

mimo hospodářskou trestnou činnost zaznamenány případy spojené zejména s nelegálním obchodem se zbraněmi, výbušninami a vojenským materiálem, nelegální migrací, nelegálním zaměstnáváním cizinců, vyhrožováním teroristickým útokem či trestná činnost páchaná v rámci kybernetického prostoru.

Problematika násilné organizované kriminality, zejména nájemných vražd, popř. vydírání či únosy mezi podnikatelskými subjekty má v posledních letech klesající tendenci. Ani zde nedošlo k výraznějším změnám v taktice a způsobu páchání.

Novým bezpečnostním rizikem spojeným s násilnou trestnou činností zjištěným v uplynulém roce na území ČR je opětovné vybírání výpalného v rámci ruskojazyčných komunit. Tato trestná činnost je doménou především osob ukrajinské národnosti a oběťmi jsou jejich krajané, kteří na území ČR podnikají. V případě odmítnutí ochrany jsou tito ukrajínští podnikatelé pod pohrůžkou hrozby nebo projevu násilí na jejich rodinných příslušnících žijících na Ukrajině donuceni k vyplacení finanční částky za tuto tzv. ochranu. Poznatky o tomto druhu kriminality byly zjištěny napříč všemi regiony mimo Středočeského, Ústeckého a Karlovarského kraje.

Tato nově se opakující kriminalita jako zdroj obživy a udržení životního standardu ze strany představitelů ukrajinské komunity představuje odklon od trestné činnosti v oblasti DPH, vystavování fiktivních faktur či podílení se na karuselových podvodech, a to z důvodu zúžení prostoru k páčání této kriminality v podobě zvýšených kontrol finančních úřadů, zavedení kontrolních hlášení Ministerstvem financí ČR apod.

V roce 2018 pokračoval trend v podobě zvýšeného zájmu o padělané a pozměněné doklady ze zemí EU, konkrétně se jednalo o padělané ID (občanské průkazy) karty Rumunska, Polska a Litvy. Tyto ID karty jsou ve většině případů použity k napomáhání k neoprávněnému pobytu na našem území či získání nelegálního zaměstnání na území ČR, vč. okolních států.

V této souvislosti byla rovněž zaznamenána nabídka na zajištění maďarských víz pro osoby z různých zemí, které opravňují držitele volně cestovat v rámci schengenského prostoru. Samotné obstarání takto padělaných dokladů trvá jen několik dnů.

V oblasti nelegální migrace se opakovaně

objevily případy tranzitní nelegální migrace občanů Vietnamu, kteří využívají převaděčských skupin často již z domovského státu. Na padělané doklady za doprovodu převaděče přicestují do některého z východoevropských států a pozemní cestou se dále přesouvají do cílových zemí, kterými jsou zejména Německo, Francie a skandinávské země.

V souvislosti s aktuální migrační krizí lze do budoucna předpokládat zvýšenou poptávku po padělaných dokladech pro osoby migrující zejména z tzv. třetích zemí do Evropy. Rovněž nelze vyloučit, že padělané doklady mohou využívat osoby napojené na terorismus.

Na území ČR nebylo evokováno významnější bezpečnostní riziko v oblasti náboženského terorismu a extremismu. Přetrvávající překážkou i nadále zůstávají politické změny v arabském světě spojené s migrací osob využívajících lázeňskou a rehabilitační péči v léčebných zařízeních v ČR, vč. jejich rodinných příslušníků či osob blízkých jako tzv. psychická podpora při jejich léčbě.

Případ vyhrožování teroristickým trestným činem

V případě s krycím názvem „TRAVIN“ policejní orgán expozitury Plzeň NCOZ SKPV podal v červnu roku 2018 návrh na podání obžaloby státnímu zástupci VSZ v Praze na občana Bulharska pobývajícího na území ČR pro zvlášť závažný zločin vyhrožování teroristickým trestným činem dle § 312f odst. 1 trestního zákoníku, kterým se domáhal propuštění v Pákistánu zadržené občanky ČR. V říjnu roku 2018 byl pachatel KS v Plzni odsouzen k výkonu trestu odnětí svobody v délce 40 měsíců.

Trestná činnost v souvislosti s obchodováním s lidmi se v uplynulém období na území celého státu nesla ve dvou hlavních liniích, a to v podobě organizované prostituce a v podobě tzv. otrocké práce. V obou případech se zpravidla jednalo o nábor mužů a žen z méně vyspělých zahraničních oblastí a jejich vylákání do ČR.

Další projevující se formou trestné činnosti je zaměstnávání cizinců prostřednictvím některých personálních agentur, které si cizího

pracovníka zavážou získáním práce v ČR a poté kořistí z jeho odměny formou poplatků za zprostředkování, ubytování či podobné služby.

Vzhledem k nárůstu trestné činnosti spojené s pracovním vykořisťováním, které je na území ČR organizováno převážně cizími státními příslušníky parazitujícími na svých krajanech, lze předpokládat, že tato trestná činnost bude převládat i do budoucna.

Případ oběti obchodníků s lidmi

Pravomocný rozsudek v případě s krycím názvem „BAGO“ ukončil spolupráci kriminalistů expozitury České Budějovice NCOZ SKPV s kolegy z Velké Británie a Irské republiky. VS v Praze v dubnu roku 2018 rozhodl o vině a trestu čtyř osob obžalovaných ze zvlášť závažného zločinu obchodování s lidmi.

Kriminalisté bývalého ÚOOZ v roce 2011 obdrželi od nevládní organizace informace o možném obchodování mladé ženy, která měla v průběhu roku 2010 odcestovat do Velké Británie se svým známým,

který ji kontaktoval prostřednictvím sociálních sítí a nabídl jí práci v rodině pobývajících v této zemi. Mladá žena byla nucena proti své vůli poskytovat sexuální služby za úplatu osobám cizí státní příslušnosti.

Kriminalisty byla prostřednictvím Europolu navázána spolupráce s kolegy z Velké Británie a později z Irské republiky. Po dotyčné ženě bylo vyhlášeno pátrání. V průběhu prověřování byly získány informace, že hledaná žena byla po svém

příjezdu do Velké Británie násilím přinucena k poskytování sexuálních služeb za úplatu tehdy třiačtyřicetiletou ženou českého původu a jejím o rok mladším krajanem, který ji zcela ovládal, fyzicky i psychicky týral. Ženu připravili o osobní doklady, nesměla se volně pohybovat a nedisponovala žádnými finančními prostředky. Obžalovaní se její nedobrovolnou činností obohatili nejméně o 48 800 GBP (cca 1,4 mil. Kč). Počátkem roku 2011 byla žena na cizí cestovní doklad převezena jednadvacetiletým členem této skupiny do Irska, kde byla za předem dohodnutou cenu 3 000 euro prodána. V Irské republice byla mladá žena přinucena vykonávat prostituci formou escort servisu.

Na základě vzájemné policejní spolupráce se v té době o ženu začaly zajímat tamní policejní složky. Z obavy o svůj život žena však popřela okolnosti svého nedobrovolného pobytu v cizí zemi. Po opakovaných snahách zahraničních kolegů se podařilo dostat ženu do ČR, kde byla zařazena do Programu na podporu obětí obchodování s lidmi.

Po shromáždění důkazních materiálů bylo pěti osobám doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání prostřednictvím právní pomoci ve Velké Británii, a poté následovalo předvolání k výslechu do ČR. Předtím však jeden z obviněných mužů byl policejními orgány Velké Británie zadržen pro znásilnění a vzat do vazby. Později byl soudem ve Velké Británii odsouzen za mravnostní trestnou činnost k trestu odnětí svobody. Po vykonání trestu mu byl udělen trest vyhoštění z Velké Británie zpět do SR. Na základě Evropského zatýkacího rozkazu byl v roce 2015 vydán ze SR, kde pobýval ve výkonu trestu odnětí svobody, k trestnímu stíhání do ČR. V témže roce byl po přicestování z Velké Británie zatčen na základě příkazu k zatčení další spolupachatel.

KS v Českých Budějovicích v roce 2017 uznal čtyři členy organizované skupiny vinnými ze zvláště závažného zločinu obchodování s lidmi a odsoudil je

k nepodmíněným trestům odnětí svobody. Obžalovaní, vč. státního zástupce nesouhlasili s výší trestů.

Odvolací, tedy VS v Praze počátkem roku 2018 rozhodl o zrušení původního rozsudku a dvaapadesátiletému obžalovanému udělil trest odnětí svobody ve výši 9 let, jednapadesátileté ženě 7,5 roku a čtyřiatřicetiletý muž byl odsouzen k trestu odnětí svobody 6,5 roku. Jejich osmadvacetiletý spolupachatel byl odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody na 3 roky s odkladem na zkušební dobu 5 let. Rozsudek VS v Praze je pravomocný od 1. března roku 2018.

V oblasti trestné činnosti nelegálního obchodu se zbraněmi, výbušninami, vojenským a nebezpečným materiálem na regionální úrovni pokračuje trend z minulých let v podobě nelegálně dovážených samočinných střelných zbraní, zejména ze SR, které jsou upraveny tak, aby splňovaly podmínky pro zařazení do kategorie D a mohly tak být dále distribuovány bez registrace. Tato trestná činnost byla zaznamenána zejména na území Jihočeského a Plzeňského kraje.

Významnou oblast prověřovaných a vyšetřovaných případů v rámci jednotlivých krajů ČR v uplynulém roce tvořilo zneužívání dotací, manipulace s veřejnými zakázkami, zneužití pravomoci a korupce.

Tato skutečnost je ovlivněna množstvím peněz, které přicházejí do strukturálních fondů z EU,

kdy se zvyšuje i množství subjektů, které čerpají dotace, a flexibilita forem jejich právní subjektivity. V poslední době se zvyšuje i podíl neziskových organizací a obecně prospěšných organizací, např. sportovních klubů, kdy „podnikání“ těchto subjektů je poměrně volné z hlediska právních předpisů a kontrolních mechanismů. Ukazuje se, že právě této volnosti některé subjekty zneužívají a čerpají dotace neoprávněně.

Trestná činnost v oblasti veřejných zakázek se vyznačuje značným vlivem klientelistického jednání s úzkým propojením představitelů stavebních firem na jedné straně a představitelů státní správy a samosprávy na straně druhé. Tyto vazby často překračují profesionální přístup a vedou k manipulaci, obcházení a porušování zaběhnutých pravidel.

Případ dotačního podvodu

S krycím názvem „RACEK“ byl policisty expozitury České Budějovice NCOZ SKPV v prosinci roku 2018 podán návrh na podání obžaloby KSZ Hradec Králové.

Skupina pachatelů byla obviněna ze spáchání zvlášť závažných zločinů dotační podvod dle § 212 odst. 1, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku a poškození finančních zájmů EU dle § 260 odst. 1, odst. 5 trestního zákoníku v souvislosti s výstavbou relaxačního centra, na kterou byla v rámci I. etapy projektu přiznána dotace z operačního programu ROP NUTS II Jihozápad v celkové výši 50 429 654 Kč s cílem zatajit a zastříť poskytovali skutečný rozsah realizovaného díla. Pachatelé vyhotovili doklady s nepravdivými a hrubě zkreslenými údaji, faktury s vyššími finančními objemy, než bylo stanoveno, s odlišným rozsahem provedených stavebních prací apod. V průběhu trestního řízení byly policejním orgánem zajištěny náhradní hodnoty jako výnos z trestné činnosti ve výši 35 673 738 Kč. Na základě včasného upozornění na zjištěné nesrovnalosti nebyla poskytovatelem dotace vyplacena požadovaná částka za II. a III. etapu projektu v celkové výši 91 372 826 Kč.

Vedle oblasti veřejných zakázek se jako závažné stále jeví případy korupce ve státní správě a samosprávě, jejichž těžiště nadále leží především ve správních činnostech a souvisí se

zadávaním veřejných zakázek a přidělováním dotací. Ochota obyvatelstva ohlašovat takový druh trestné činnosti je velmi nízká a její vyhledání je značně obtížné z hlediska vysoké míry

latence. Odhalení zpravidla závisí na spolupráci s účastníky takového jednání, příp. očitými svědky.

Významnou korupční oblast rovněž představuje zdravotnictví, protože v tomto odvětví dochází k přerozdělování velkého objemu finančních prostředků. V uplynulém období v této oblasti přetrvával trend v podobě snahy distribučních společností a výrobců léčiv ovlivnit praktické lékaře k předepisování konkrétních léků od konkrétního výrobce. Tato trestná činnost má znaky organizovanosti, plánovitosti a je řízena zástupci distributorských společností.

Rizikovou oblast ve zdravotnictví i nadále reprezentují nákupy zdravotnických přístrojů a dalšího zdravotnického materiálu, jejichž cena bývá nepřiměřeně nadhodnocena, vč. smluv na jejich údržbu a opravy.

Naproti tomu v rámci daňové kriminality, kde byly ze strany státu zavedeny účinnější kontrolní mechanismy v souvislosti se správou daní, došlo k poklesu prověřovaných případů, zejména v oblasti zkrácení spotřebních daní. Významný problém v uvedeném období představovaly případy tzv. MTIC Fraud (tzv. podvody chybějícího obchodníka), kdy krácení DPH je nahrazováno krácením daní z příjmů právnických osob navyšováním hodnoty nákupů na vstupu za určité služby.

Ačkoliv byl v roce 2018 zaznamenán pokles daňové kriminality, ze zjištěných poznatků vyplývá, že tato trestná činnost se stále více přesouvá do oblasti organizovaného zločinu, neboť prakticky v každém prověřovaném případě je přítomen vysoce organizovaný prvek se všemi atributy organizované zločinecké skupiny.

Případ vytvořeného řetězce společností

Policisty expozitury Brno NCOZ SKPV bylo v květnu roku 2018 zahájeno trestní stíhání dvou osob ze spáchání zvláště závažného zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby se škodou dosahující více než 42 mil. Kč.

Obvinění muži po vzájemné dohodě vytvořili řetězec obchodních společností na území ČR, které obchodovaly se záměrně nadhodnoceným zbožím neznámého původu. Náklady vzniklé z obchodních transakcí nebyly z převážné části ve skutečnosti nikdy uhrazeny, proto od samého začátku vznikaly mezi zapojenými subjekty dluhy, které posléze dosáhly částky více než 400 mil. Kč.

Dlužné částky nikdy neměly být vymáhány, stejně

jako nebyly realizovány písemné smlouvy, objednávky, pojištění či zajišťovací prostředky.

Cílem podnikání těchto právnických osob nebylo dosažení zisku z prodeje zboží (porcelánové nádobí, skleněné výrobky apod.), ale sloužilo kvylákání neoprávněného nadměrného odpočtu DPH u správce daně v důsledku konečného vývozu tohoto zboží do zahraničí, za využití zákonného osvobození od DPH. V řetězci zúčastněných společností měly být za účelem ztížení odhalení celé trestné činnosti zapojeny nekontaktní firmy, zapsané pouze formálně na osoby různých cizích státních příslušníků, k čemuž měly být zneužity odcizené či pozměněné doklady totožnosti. Fiktivní byli i zahraniční odběratelé.

Obvinění zástupci těchto obchodních společností neobdrželi od zahraničních odběratelů finanční plnění, nevymáhali ani pohledávky, opakovaně však prezentovali předmětnou obchodní činnost před pracovníky správce daně jako standardní, aby dosáhli vyplacení nárokových nadměrných odpočtů DPH. Obvinění muži tak požadovali výhodu na dani z přidané hodnoty ve velkém rozsahu ke škodě ČR, zastoupené finančním úřadem, kdy nárokové přeplatky činily více než 82 mil. Kč. Správcem daně

byla skutečně proplacena částka ve výši cca 42 mil. Kč. O vyplacení zbylé částky, která činila více než 40 mil. Kč, obvinění usilovali, avšak k vyplacení nedošlo.

V případě pravomocného rozsudku obviněným osobám hrozí trest odnětí svobody do 10 let. Případ dozoruje KSZ v Brně.

Případ milionového krácení daní

S krycím názvem „ANETKA“ bylo policii olomoucké expozitury NCOZ SKPV v srpnu roku 2018 obviněno osm fyzických a pět právnických osob z rozsáhlé organizovaně páchané trestné činnosti krácení daně z přidané hodnoty při obchodech s automobilovými díly, účast na organizované

zločinecké skupině a legalizace výnosů z trestné činnosti spáchaných organizovanou zločineckou skupinou. Na případu se podíleli příslušníci Celní správy ČR a pracovníci FAÚ.

Obviněné osoby se trestné činnosti dopouštěly

v období od března roku 2017 do dubna roku 2018 prostřednictvím obchodních společností zapojených do účelových řetězců za účelem eliminace daňové povinnosti na DPH vzniklé z titulu pořízení zboží z jiného členského státu a jeho prodeje v tuzemsku.

Ve společnostech v pozicích jednatelů působili

tzv. bílí koně, fakticky však tyto společnosti byly ovládány obviněnými fyzickými osobami, které měly jasně stanovené kompetence, rozděleny úkoly s cílem soustavně a systematicky krádit DPH a neoprávněně se obohacovat. Obvinění předstírali nákupy a prodeje zboží nebo služeb a nepravdivě deklarovali přijetí zdanitelného plnění od tuzemských plátců daně v úmyslu snížit daňové povin-

nosti.

V rámci společné realizace bylo v Praze a Středočeském kraji provedeno celkem šestnáct domovních prohlídek a prohlídek jiných prostor. Při úkonech trestního řízení bylo zajištěno cca 40 mil. Kč na bankovních účtech, cca 5 mil. Kč v hotovosti, dvě motorová vozidla (Ferrari a BMW) a devět luxus-

ních hodinek v hodnotě několika stovek tisíc korun. Zadokumentovaná škoda činí téměř 70 mil. Kč.

Čtyři obviněné osoby byly vzaty do vazby. V případě pravomocného rozsudku všem obviněným osobám hrozí trest odnětí svobody až na 10 let, kdy horní hranice trestu je však zvýšena o jednu třetinu. Případ je dozorován VSZ v Praze.

Ze zjištěných informací za rok 2018 vyplynulo, že pachateli hospodářské trestné činnosti jsou především společnosti, které se zabývají podnikáním nebo výkonem určité činnosti z větší či menší části subvencované z veřejných prostředků (podnikající právnické osoby ucházející se o veřejné zakázky či různé dotační tituly nebo podílející se na správě a řízení celospolečensky významných činností), a společnosti, které se různou formou vyhýbají plnění svých povinností v oblasti odvodu daní či jsou zneužívány pro obohacení svých zástupců.

Předmětnou trestnou činností jsou nejvíce dotčeny zejména rozpočty jednotlivých organi-

začních složek státu, vč. samosprávy, a to na úrovni celorepublikové i lokální. Tyto rozpočty jsou poškozovány nadbytečnými výdaji způsobenými různými formami machinací při výběrových řízeních a při zadávání veřejných zakázek, jejichž následkem je obvyklé prodražení předmětných investic, nákupů či plateb za dodané služby.

V uplynulém období bylo rovněž zjištěno, že předmětnou trestnou činností byly poškozeny i soukromé subjekty. Na trestné činnosti se zpravidla podíleli vlastní zaměstnanci společnosti s rozhodovací pravomocí ve spolupráci s osobami stojícími mimo poškozené firmy. Mnohdy se jednalo o velké společnosti, často

s významným státním podílem.

Předmětem útoku ze strany pachatelů jsou především veřejné prostředky, o jejichž rozdělování dotčené subjekty v rámci svých pravomocí přímo (dotace) nebo nepřímo (veřejné zakázky) rozhodují. V oblasti daňové to jsou

pak prostředky, které buď měly být odvedeny (zkrácení daně), nebo jsou neoprávněně vyžadovány nazpět (vratky DPH).

Případ stamilionového krácení daní

S krycím názvem „BRUNO“ kriminalisté brněnské expozitury NCOZ SKPV v říjnu roku 2018 podali návrh na podání obžaloby devíti osob ze spáchání zvláště závažného trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby se škodou ve výši cca 470 mil. Kč.

Obvinění muži (občan s českou státní příslušností pocházející z Iráku-hlavní organizátor skupiny, tři Iráčané, jeden Slovák a čtyři Češi) v průběhu let 2008 až 2010 obchodovali se záměrně nadhodnoceným zbožím neznámého původu s cílem neoprávněného vyplacení nadměrných odpočtů DPH. Za tímto účelem zakládali v ČR řetězce společností, které při provádění obchodů plnily úlohy mezičlánků. Na pozice jednatelů byly dosazovány osoby tzv. bílí koně. Jako odběratelé nadhodnoceného zboží vystupovaly společnosti z Iráku a Spojených arabských emirátů (SAE).

Z vypracovaných znaleckých posudků mj. vyplynulo, že cena obchodovaného zboží (textilu) byla záměrně až desetinásobně navýšena a zcela zjevně překračovala maloobchodní cenovou hladinu zboží běžně obchodovaného v cílovém státu (SAE, Irák).

Po dobu několika let, policisté a dozorcí státní zástupce, vytrvale usilovali o spolupráci s orgány

cílových zemí. Jejich úsilí se nakonec vyplatilo. Podařilo se získat potřebné důkazy i za pomoci příslušných zastupitelských úřadů ČR v těchto zemích.

V případě pravomocného rozsudku hrozí všem obviněným trest odnětí svobody, jako účastníkům organizované zločinecké skupiny, až na 13 let a 4 měsíce.

Trestní stíhání čtyř osob je vedeno na svobodě, proti dvěma cizím státním příslušníkům je trestní stíhání vedeno jako proti uprchlým, další tři obvinění (dva Češi a jeden Slovák) byli nedávno za obdobnou daňovou trestnou činnost prováděnou v menším rozsahu pravomocně odsouzeni k 7 a 5 letům odnětí svobody. Jako výnos z trestné činnosti zajistili policisté NCOZ SKPV několik nemovitostí v hodnotě desítek mil. Kč. Případ dozoruje VSZ v Olomouci.

Případ kráčení daní o stovky mil. Kč

S krycím názvem „PRODUKT“ kriminalisté brněnské expozitury NCOZ SKPV v listopadu roku 2018 obvinili skupinu čtyř osob ze spáchání zvláště závažného trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby a legalizace výnosů z trestné činnosti se škodou ve výši cca 179 mil. Kč.

Tři obviněné osoby ze SRN dovážely do ČR pohonné hmoty od dodavatele se sídlem na Britských Panenských ostrovech.

Prostřednictvím sedmi různých společností, které při dovozu zaplatily spotřební daň, ale nepřiznaly ji, kdy také nebyla zaplacená DPH, dovezené pohonné hmoty obvinění postupně prodávali dalším subjektům za cenu, která reálně nepostačovala ani k pokrytí nákladů na nákup zboží a zaplacení daní. Tímto způsobem bylo v průběhu roku 2012 do ČR dovezeno celkem 44 125 243 litrů pohonných hmot.

Trojice obviněných osob na pozicích jednatelů či statutárních zástupců přímo řídila několik společností dovážejících pohonné hmoty. Další společnosti tito obvinění ovládali prostřednictvím nastrčených osob tzv. bílých koní. Na legalizaci výnosů z trestné činnosti se tyto osoby podílely s další dnes již také obviněnou osobou. Případ dozoruje VSZ v Praze.

Případ lihové mafie

S krycím názvem „CARUS“ kriminalisté ostravské expozitury NCOZ SKPV v prosinci roku 2018 podali návrh na podání obžaloby na jednu fyzickou osobu pro účastenství ve formě pomoci k zvláště závažnému zločinu zkrácení daně ve prospěch organizované zločinecké skupiny.

Obviněný muž, jednatel a společník odběratelské firmy, od počátku roku 2009 do konce roku 2010 krátil ve velkém rozsahu daňovou povinnost a za úplatu napomáhal zločinecké organizované skupině, která se zabývala produkcí, dopravou, skladováním a prodejem lihu nezatíženého spotřební daní („mimobilanční líh“), který vznikal v prostorách produkční firmy, kterou ovládala předmětná skupina. Následně bylo zboží zločineckou skupinou nelegálně rozprodáváno výrobcům alkoholických nápojů nebo bylo skladováno v tajných skladištích na několika místech v ČR.

Obviněný muž svou nezákonnou činnost kryl tím, že za svou firmu potvrzoval fiktivními účetními doklady nákup výrobků autokosmetiky, jimiž produkční firma vykazovala spotřebu lihu, i když tyto výrobky nebyly vůbec vyrobeny a jeho firmě dodány. Svou činností tak pomohl zatajit před správcem spotřební daně daňovou povinnost, která by jinak produkční společnosti při legálním prodeji lihu náležela.

Za období let 2009 až 2010 pomohl zastřít dodavatelské firmě kráčení daně ve výši cca čtvrt mld. Kč. Členové uvedené zločinecké organizované skupiny již byli pro kráčení daně ve výši 5,6 mld. Kč odsouzeni pravomocným rozsudkem VS v Olomouci k vysokým nepodmíněným trestům odnětí svobody. Případ dozoruje VSZ v Olomouci.

5. Podpora výkonu

Články pro podporu výkonu, vedle výkoných článků NCOZ SKPV, zajišťují plnění úkolů a strategických cílů v oblasti analytické, koncepční, koordinační, metodické, organizační, servisní a kontrolní činnosti. Spolupůsobí při připravenosti útvaru v boji proti nejzávažnějším formám kriminality spadajícím do jeho příslušnosti a umožňují celkové sledování a vyhodnocování dosažených výsledků.

Dále také řídí a spravují specializované policejní informační systémy, evidence, databáze a statistiky, podílí se na vytváření a zkvalitňování podmínek pro systematický výkon všech zájmových oblastí, koordinaci koncepčních změn, mapování průřezových agend, standardizaci aktivit útvaru a rovněž zajišťují ekonomické činnosti útvaru.

5.1. Analytická činnost v roce 2018

Významnou skupinu aktivit, která doplňuje komplexnost při odkrývání a prověřování trestné činnosti, představuje efektivní systém analytických činností. V současném globalizovaném a nesmírně rychle se technologicky a komunikačně rozvíjícím světě je analýza informací základním nezbytným prostředkem pro realizaci koordinační a rozhodovací funkce především v oblasti boje se všemi formami zločinecké činnosti.

Analytická činnost zahrnující strategickou, taktickou, operativní a případovou analýzu či analýzu veřejných zdrojů není pouhým administrativním úkonem. Analytika je vysoce specializovaný a rychle se rozvíjející obor, jehož cílem je především predikovat budoucí vývoj, navrhnout nejlepší způsoby řešení konkrétních situací, vč. přijetí možných rozhodnutí.

Z tohoto pohledu, i přes určité nedostatky, se analytickou činností na NCOZ SKPV v loňském roce dařilo upevňovat a dále rozvíjet. Vybudování kvalitního analytického zázemí a nastavení koncepce analytiky spolu se vzdělá-

váním a určením standardů práce a úkolů analytických pracovišť v rámci celé policie je v současné době předmětem rozsáhlé diskuze vedení Policie ČR.

Úsilí analytických pracovníků NCOZ SKPV bylo v této oblasti cíleně zaměřeno na některá slabá místa vztahující se především k vývoji nových technik při získávání informací, zpřístupňování kryptovaných obsahů, operativnímu rozpracování a vyhodnocování, analýze finančních toků založených na výpisech z bankovních účtů, e-mailové a jiné elektronické komunikace, zkoumání aktiv fyzických a právnických osob podezřelých z trestné činnosti apod.

Pachatelé trestné činnosti využívají stále propracovanějších metod, a proto je nezbytný trvalý rozvoj analytických činností, podpora v oblasti techniky a kvalitního analytického softwarového vybavení. Využívání těchto technologií a prostředků představuje nedílnou součást dokumentování trestné činnosti, vč. prolomení obranných mechanismů pachatelů.

Téměř jedinými dostupnými zdroji, které jsou reálně využitelné pro rozvoj a obměnu výpočetní infrastruktury útvaru, jsou prostředky z evropských a ostatních dotačních fondů. Bez tohoto zdroje financování by nebylo možné zabezpečit rozvoj IT prostředků, dokonce ani garantovat jejich udržitelnost. Oblast informačních technologií v rámci Policie ČR je dlouhodobě vnímána jako kriticky podfinancovaná.

Jednu z priorit NCOZ SKPV v oblasti analytiky v roce 2018 představovala forenzní analýza dat. V této souvislosti byla ředitelem útvaru NCOZ SKPV posílena pracovní skupina, jejímž úkolem je odhalování, rozpracování, dokumentování a vyšetřování trestné činnosti související s užitím kyberprostoru a informační a výpočetní techniky v rámci operativního vyhodnocování a analýze zajištěných digitálních dat formou pokročilé indexace a vizuální interpretace.

Pomocí tohoto nástroje došlo k posílení analytických činností ve vztahu k operativnímu vyhodnocování, zajištění zdrojů digitálních stop i z celé řady operačních systémů, vč. mobilních zařízení a kryptovaných obsahů apod.

V souvislosti se zlepšením sběru informací v oblasti terorismu byla v uplynulém roce dále rozvíjena jednotka PIU (Passenger Information Unit), jejímž úkolem je shromažďování, zpracování a předávání údajů o cestujících před jejich plánovaným odletem nebo příletem z/do ČR.

Na centrálním odboru analytiky NCOZ SKPV byla v průběhu roku 2018 nadále rozvíjena analýza veřejných zdrojů, tzv. OSINT, došlo k rozšíření datových zdrojů využívaných v rámci analytické činnosti o nové databáze a rejstříky, stávající data byla doplněna o vizualizační indexy a mapové podklady.

V rámci podpory analytických činností byla

ředitelem útvaru NCOZ SKPV vytvořena pracovní skupina „Strategie“ jako poradní orgán ředitele útvaru v záležitostech týkajících se rozpracování kriminální strategické analýzy a rozvoje strategických činností a analýz útvaru.

Na základě rozhodnutí vedení útvaru byla v uplynulém roce rovněž vytvořena metodika vzdělávání analytických pracovníků útvaru a metodika výběrového řízení na pozici analytik. Cílem výběrového řízení je nejen prověření analytického myšlení uchazeče, ale i verifikace praktických znalostí a dovedností v základních tématech analytické činnosti.

V rámci připravované Koncepce rozvoje Policie ČR na léta 2021-2025 byla vedením útvaru v roce 2018 v reakci na stav a předpokládaný vývoj bezpečnostní situace přijata nová opatření důležitá pro plnění úkolů Policie ČR a zefektivnění její činnosti. Za účelem posílení některých zájmových oblastí při odhalování a vyšetřování trestné činnosti spadající do působnosti útvaru došlo v uplynulém roce k navýšení tabulkových míst. Celkem pět tabulkových míst bylo využito na posílení pracovní skupiny zabývající se zejména forenzní analýzou dat, další tabulková místa byla využita na nejzatíženější výkonné články útvaru, a to především na sekci závažné hospodářské trestné činnosti a korupce, sekci finanční kriminality a centrální odbor analytiky NCOZ SKPV.

5.2. Mezinárodní spolupráce v roce 2018

Odborem mezinárodní spolupráce a metodiky NCOZ SKPV (dále jen „OMSM“) jsou každoročně zajišťovány úkoly v oblasti výkonu policejní a justiční spolupráce se zahraničními partnery, za současného rozvíjení mezinárodních vztahů, vzdělávání, výměny informací a zkušeností a úkolů vyplývajících z členství v mezinárodních sítích.

V rámci mezinárodní spolupráce je rovněž poskytována logistická a administrativní podpora výkonným organizačním článkům NCOZ SKPV při uskutečňování aktivit realizovaných v souvislosti s projekty.

V roce 2018 se jednalo o podporu výzkumného projektu Bezpečnostní rozvojové spolupráce v oblasti daňové trestné činnosti s názvem „PROTAX“ nebo procesní zapojování útvaru do výzkumného projektu cíleného na problematiku analýz s názvem „ELATED“. Oba projekty jsou součástí programu Horizont 2020.

OMSM byly v průběhu uplynulého roku organizovány návštěvy a setkání styčných důstojníků s vedením útvaru. Jednalo se např. o zajištění návštěvy zahraničních partnerů v rámci projektu EMPACT (evropská multidisciplinární platforma v boji proti kriminálním hrozbám) se zástupci odboru zbraní a nebezpečných materiálů NCOZ SKPV, studijní návštěvy zástupců Národního protikorupčního úřadu Ukrajiny na NCOZ SKPV nebo přijetí delegace zástupců bezpečnostních složek Vietnamu pracovníky NCOZ SKPV.

V říjnu roku 2018 proběhlo setkání zástupců bosenského ekvivalentu NCOZ SKPV s akronymem SIPA (Státní vyšetřovací a ochranná agentura Bosny a Hercegoviny), která byla

prvním kontaktem pracovníků obou útvarů. Rovněž v říjnu roku 2018 byl OMSM zajišťován operativní meeting pracovní skupiny s názvem „Long Way“ se zástupci odboru obchodu s lidmi a nelegální migrace NCOZ SKPV za účasti zástupců Ukrajiny, Polska a SR.

V souvislosti s plněním úkolů uložených útvaru jako Úřadu pro vyhledávání majetku pocházejícího z trestné činnosti na území ČR „ARO“ (Asset Recovery Office, viz rozhodnutí Rady 845/2007/SVV), OMSM pravidelně vyřizuje žádosti pro dohledávání majetku pocházejícího z trestné činnosti jednotlivých odborů hospodářské kriminality krajských ředitelství Policie ČR (dále jen „KRP“) a Národní protidrogové centrály.

V uvedeném období došlo k nárůstu počtu těchto „ARO“ dožádání, kdy bylo odesláno celkem 187 dožádání do zahraničí, zejména do SRN, SR a Velké Británie. Vyřízeno bylo celkem 67 dožádání z ciziny, nejvíce z Polska a SRN.

Významnou aktivitu v oblasti mezinárodní spolupráce představuje účast na úkonech trestního řízení v rámci realizovaných právních pomoci, vč. zprostředkovávání komunikace se zahraničními OČŘ. V roce 2018 tak OMSM realizoval 160 právních pomoci.

V průběhu roku 2018 bylo OMSM rovněž vyřízeno 372 zahraničních služebních cest a 21 přijetí s celkovými náklady ve výši 3 200 000 Kč. Z této celkové částky tvoří částku ve výši 1 800 000 Kč náklady na vyřizování právních pomoci.

S ohledem na skutečnost, že převážná většina trestních věcí obsahuje mezinárodní prvek,

jsou pracovníci jednotlivých sekcí, odborů a expozitur NCOZ SKPV v rámci svých problematik zapojeni do zahraničních vzdělávacích, konferenčních a informačních aktivit, komunikačních platforem a projektů, plní úkoly a závazky vyplývající z mezinárodních předpisů, legislativy Evropského společenství a EU. V případě zvláště skutkově složitých nebo rozsáhlých případů s přesahem do zahraničí jsou policisté součástí společných vyšetřovacích týmů se zahraničními policejními složkami, které umožňují přímou výměnu informací o vyšetřované nebo prověřované trestné činnosti a efektivní provádění úkonů trestního řízení.

Mezi nejvýznamnější aktivity většiny sekcí a odborů NCOZ SKPV v loňském roce patřily mezinárodní projekty v rámci evropské platformy EMPACT nebo projekty, vzdělávací akce a odborné konference pořádané zahraničními partnery (CEPOL-Agentura EU pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva, Europol, Interpol-Mezinárodní organizace kriminální policie, FBI-Federal Bureau of Investigation) aj.

V souvislosti se zapojením ČR do projektu EMPACT kriminalisté odboru obchodu s lidmi a nelegální migrace realizovali úkoly související s plněním priorit Nelegální migrace politického cyklu EU pro boj proti organizované a závažné mezinárodní trestné činnosti. Dále se podíleli na přípravných a strategických jednáních sekce Europolu EMSC (European Migrant Smuggling Centre) ke společným akčním dnům zaměřeným na aktuální trendy v oblasti nelegální migrace a rovněž se účastnili pravidelných jednání fóra Operativa a bezpečnost a Strategie po linii Analytického centra pro ochranu státních hranic a migraci (ANACEN), které je v gesci Ministerstva vnitra ČR (dále jen „MV ČR“). Odbor byl rovněž zapojen do projektu EUROCONTAINER, který se zabývá převozy nelegálních migrantů, při kterých je bezpro-

středně ohrožen jejich život a zdraví.

V květnu roku 2018 proběhla na území všech členských států EU společná kontrolní akce s názvem „Action Day“ věnující se problematice obchodování s lidmi a pracovního vykořisťování. Akci v rámci projektu EMPACT koordinoval evropský policejní úřad Europol. Předmětem zájmu se staly vytipované objekty, zejména výrobní závody, logistická centra, zemědělské farmy či pekárny, ve kterých mohlo docházet k obchodování s lidmi v pracovním prostředí. Celkem čtrnáct kontrolních skupin zacílilo na dvacet devět objektů, zkontrolováno bylo sto devadesát jedna cizinců.

Na společné akci, která probíhala po celém území ČR, se podíleli policisté NCOZ SKPV, specialisté na obchodování s lidmi všech KŘP ČR, pracovníci cizinecké policie a pracovníci oblastních inspektorátů práce.

Na základě provedených kontrol bylo Ředitelstvím služby cizinecké policie v několika případech zahájeno správní řízení z důvodu porušení zákona o pobytu cizinců na našem území. Tzv. „akčních dnů zaměřených na pracovní vykořisťování“ se ČR účastnila poprvé. V minulých letech se policisté NCOZ SKPV podíleli na společných evropských akcích v rámci boje proti obchodování s lidmi v souvislosti s nucenou prostitucí.

Odbor zbraní a nebezpečných materiálů v rámci uvedené evropské platformy EMPACT výrazným způsobem participoval na vytvoření a fungování Národního kontaktního bodu na zbraně (National Focal Point), vč. monitoringu a vzájemné výměny informací v této oblasti.

Kriminalisté odboru výnosů a praní peněz úspěšně reprezentovali Policii ČR v rámci 5. kola rozsáhlého mezinárodního hodnocení ČR v oblasti legalizace výnosů z trestné činnosti

a financování terorismu ze strany výboru Rady Evropy Moneyval. Vedle toho se též zapojili do evropského projektu EMPACT-Finanční kriminalita.

V oblasti boje proti skimmingu v uplynulém roce došlo k posílení opatření, která významně přispěla k operativní výměně informací souvisejících se zneužitím platebních karet na území více států. Policisté odboru padělání se účastnili mezinárodních expertních setkání pořádaných Europolem, jejichž obsahem bylo sledování technického vývoje a nových trendů padělání platebních prostředků, nebo zasedání Bezpečnostního výboru Sdružení pro bankovní karty. Získané informace přispěly ke včasné a adekvátní reakci na zjištěné skutečnosti při páchání předmětné trestné činnosti.

V souvislosti s podplácením zahraničních veřejných činitelů, obchodováním s lidmi a daňovou problematikou se pracovníci útvaru účastnili hodnocení v rámci členství ČR v Organizaci pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD).

K plnění stálých opatření pracovníků NCOZ SKPV v oblasti přeshraniční spolupráce patří

rovněž výměna informací a součinnost při trestních řízeních se zahraničními policejními orgány. V rámci věcné a místní příslušnosti jednotlivých útvarů tato vzájemná spolupráce probíhala zejména s bezpečnostními orgány Rakouska, SRN a Národní kriminální agenturou SR (NaKA).

Na základě dlouhodobě nastavené spolupráce s policií SRN Niedersachsen je kriminalisty NCOZ SKPV, především z expozitury Plzeň, v souladu s věcnou příslušností útvaru od roku 2005 monitorována činnost Outlaw motorcycle gangs (dále jen „OMCG“), tzv. nezákonně působící motorkářské gangy. V boji proti těmto motorkářským gangům proběhla na konci měsíce listopadu roku 2018 společná akce pod názvem „MARIE“. Partnerství s policií SRN, v souvislosti s předmětnou problematikou, probíhá do současnosti.

5.3. Vzdělávání a oblast prevence v roce 2018

Pracovníci NCOZ SKPV se v rámci jednotlivých problematik spadajících do příslušnosti útvaru a ve vztahu k typu, povaze a charakteru páchané trestné činnosti přímo podílejí na organizaci či se účastní formou přednáškové činnosti řady vzdělávacích, preventivních a metodických aktivit. Adresáty aktivit směřujících dovnitř útvaru jsou jak pracovníci NCOZ SKPV, tak policisté KŘP ČR

a územních odborů. Příjemci vzdělávacích aktivit směřujících mimo útvar jsou subjekty státního i soukromého sektoru.

Na základě své specializace se pracovníci NCOZ SKPV pravidelně účastní odborných konferencí a pracovních setkání pořádaných domácími i zahraničními partnery (Česká bankovní asociace, CEPOL, Interpol, Europol). Získané

znalosti a zkušenosti jsou následně předávány na další součásti Policie ČR.

Pracovníci NCOZ SKPV dále aktivně participují v mimorezortních a rezortních pracovních skupinách, např. pracovní skupina e-důkazy působící pod Ministerstvem spravedlnosti ČR, pracovní skupina ke správě zajištěného majetku zřízená na MV ČR, pracovní komise Rady vlády k whistleblowingu a pracovní komise pro hospodárné nakládání s majetkem státu. Utvar je rovněž členem mezirezortní koordinační skupiny pro boj s korupcí, jejímž úkolem je definovat zásadní priority vládní protikorupční politiky, aktivně se podílet na vyhledávání potenciálních korupčních rizik v oblasti veřejné správy, vč. navrhování opatření k zamezení a odstranění těchto rizik, sledování a vyhodnocování protikorupčních opatření apod.

V rámci vzdělávání a prevence kriminality byla pracovníky OMSM v roce 2018 uspořádána čtyři instrukčně-metodická zaměstnání (dále jen „IMZ“) na problematiku obchodování s lidmi, veřejných zakázek a korupce, daní, zajišťování majetku v trestním řízení a legalizace výnosů z trestné činnosti.

Preventivní činnost pracovníků kybernetické kriminality byla v loňském roce zaměřena na pořádání odborných kurzů týkajících se zajišťování výpočetní techniky a dat, vč. realizace IMZ zaměřeného na oblast rozvoje v této oblasti, nových forem páchání a nalezení účinnějších opatření v boji proti této kriminalitě. IMZ se účastnili jak rezortní experti, tak zástupci dalších státních institucí, komerční sféry neziskového sektoru, vč. zahraničních subjektů (Europol, FBI).

Pro zvýšení jazykové vybavenosti pracovníků některých sekcí jsou dle možností a potřeb výkonu služby využívány rezortní jazykové

kurzy.

V uplynulém období byla rovněž ze strany pracovníků NCOZ SKPV udržována a nadále rozvíjena spolupráce s dalšími bezpečnostními složkami, veřejnými i soukromými institucemi, neziskovými organizacemi a také s dozorovými státními zástupci v rámci probíhajících trestních řízení. Vzájemná výměna informací, pořádání společných metodických a výukových akcí představuje důležitou součást v oblasti spolupráce při odhalování, prověřování a vyšetřování všech forem kriminality.

Kriminalisté odboru padělání NCOZ SKPV se spolu s komerčními bankami v roce 2018 podíleli na vzájemné kooperaci při řešení bezprostředních skimmingových útoků na ATM. Spolupráce probíhala formou přijetí trestních oznámení od dotčených bankovních institucí, jejichž obsahem byly právě skimmingové útoky. Kriminalisty odboru padělání byla provedena analýza každého oznámení za účelem zjištění vzájemné provázanosti jednotlivých případů. Získané informace byly rovněž analyzovány v informačních systémech Europolu.

Odbor analytiky NCOZ SKPV realizuje v souvislosti se vzděláváním analytiků vlastní školení v mnoha specifických oblastech činností s odborným zaměřením, např. na školení OSINT/WEBINT, pořádání zdokonalovacích kurzů k používání analytických nástrojů. Společně s analytiky výkonných organizačních článků NCOZ SKPV probíhají pravidelné analytické workshopy zaměřené na praktické ukázky řešení různorodých typů analýz a též pravidelně dochází k vzájemnému předávání dobré praxe v oblasti analytiky ve spolupráci s KŘP ČR a úřadu služby kriminální policie a vyšetřování PP ČR.

Za významné z hlediska hodnocení jsou považovány aktivity pracovní skupiny Národní

kontaktní bod pro terorismus. Členy této skupiny jsou pracovníci sekce terorismu a extremismu NCOZ SKPV, BIS, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Vojenského zpravodajství. V roce 2018 byla předmětnou sekcí ve spolupráci s Nejvyšším státním zastupitelstvím uspořádána výcviková akce s názvem „PROCES 2018“, jejímž cílem bylo ohodnotit úroveň možností a nastavení vhodné spolupráce mezi těmito součástmi při řešení bezprostředně hrozícího teroristického útoku.

Sekce terorismu a extremismu NCOZ SKPV se v loňském roce rovněž podílela na vzdělávání velitelů bezpečnostních opatření, členů Antikonfliktních týmů, uniformované policie, specialistů PČR po linii terorismu a extremismu. Pracovníci sekce se dále pravidelně účastní vzdělávacích akcí realizovaných na Policejní akademii ČR, na školících aktivitách pracovníků jiných bezpečnostních sborů, např. vězeňské služby, městské policie, Správy uprchlických zařízení, Probační a mediační služby atd. Sekce se podílí též na fungování Národního kontaktního bodu na zbraně (National Focal Point).

Odbor výnosů a praní peněz NCOZ SKPV mimo činnosti na úseku trestního řízení plní funkci centrálního specializovaného pracoviště v oblasti nelegálních výnosů a praní peněz, poskytuje odbornou pomoc ostatním organizačním článkům útvaru a své specialisty také vysílá do pracovních skupin jiných bezpečnostních složek.

Preventivní aktivity NCOZ SKPV v uplynulém roce rovněž tvořily nedílnou součást v oblasti boje proti kybernetickým hrozbám, které v celosvětovém měřítku ohrožují všechny společenské sféry života. Informace o nejčastějších projevech kybernetické kriminality jsou dostupné na internetových stránkách www.policie.cz, E-Bezpečí, Safer Internet, CZ. NIC, NÚKIB, Kraje pro bezpečný internet (KPBI) apod.

Úspěšně realizovaným preventivním projektem sekce kybernetické kriminality NCOZ SKPV od roku 2017 je preventivní kampaň #SayNo!, která je zaměřena na dětské oběti zneužívané online v prostředí internetu. Součástí předmětné kampaně je komiks „Řekni ne“ online sexuálnímu nátlaku a vydírání dětí, vytvořený ve spolupráci s Europol. Tento komiks tvoří přílohu této výroční zprávy.

Dalšími úspěšně realizovanými projekty uvedené sekce jsou #BuySafePaySafe věnující se zneužívání platebních a kreditních karet a #CyberScam zaměřený na problematiku specifických podvodů v síti internet, jako např. zneužívání jména generálního ředitele (CEO), investiční a milostné podvody.

Další preventivní kampaně jsou zveřejněny na níže uvedených stránkách

- <http://www.policie.cz/clanek/ncoz-informace-rady-doporuceni.aspx>
- <http://www.policie.cz/clanek/buysafepaysafe.aspx>
- <https://www.nomoreransom.org/cs/index.html>
- <https://www.europol.europa.eu/activities-services/public-awareness-and-prevention-guides/take-control-of-your-digital-life-don-t-be-victim-of-cyber-scams>
- <https://www.policie.cz/clanek/celoevropska-kampan-cyber-scams.aspx>

Spolupráce s médii za rok 2018 5.4.

Oddělením tisku a prevence NCOZ SKPV bylo v roce 2018 prostřednictvím tiskového mluvčího v rámci celostátních i regionálních sdělovacích prostředků zveřejněno celkem 53 tiskových zpráv, jejichž obsahem byla především oblast trestního řízení.

Ředitelem NCOZ SKPV plk. JUDr. Jiřím Mazánkem byly v říjnu 2018 poskytnuty dva profilové rozhovory deníku Právo a České tiskové kanceláři.

NCOZ SKPV rovněž zveřejnila několik výzev pro občany týkajících se zejména aktuálních hrozeb

v rámci kybernetické kriminality, dále pak informace o preventivních projektech či medializaci pátrací relace.

Tiskovým mluvčím útvaru bylo v souvislosti s činností NCOZ SKPV v roce 2018 médiím poskytnuto více než tisíc dalších sdělení.

Tiskové zprávy jsou standardně zveřejňovány na internetových stránkách Policie ČR: www.policie.cz a následně jsou rozesílány jednotlivým médiím prostřednictvím e-mailu. Upoutávky na tiskové zprávy jsou navíc vždy zveřejněny na sociální síti Twitter (oficiální twitterový účet Policie ČR).

Všechny tiskové zprávy útvaru jsou archivovány v elektronické podobě na internetových stránkách NCOZ: <http://www.policie.cz/ncoz-archiv-tiskovych-zprav.aspx>.

Priority NCOZ SKPV na rok 2019 6.

Priority NCOZ SKPV pro nadcházející období byly navrženy tak, aby zohledňovaly hlavní směry rozvoje útvaru, vyplývají rovněž z dalších úkolů NCOZ SKPV stanovených v konkrétních strategických či koncepčních materiálech a odráží stav dlouhodobého vývoje o aktuálních trendech trestné činnosti.

Stanovené priority útvaru na rok 2019:

- zavedení nového způsobu řízení útvaru a jeho činností, vč. nového způsobu hodnocení,
- návrat do vyhledávání případů ve vztahu k příslušným věcem útvaru s nejvyšší mírou škodlivosti, vysokou mírou latence a kvalifikovaného zpracování trestních kauz,
- redefinice zájmových oblastí útvaru ve vztahu k trestné činnosti a dalším úkolům útvaru,
- tvorba nové strategie analytických činností útvaru,
- další snížení zatíženosti, především ukončením víceletých kauz,
- pokračování personální stabilizace útvaru
- uzavření memoranda nastavujícího pravidla spolupráce v oblasti boje s kybernetickou kriminalitou.

7. Kontakty na NCOZ SKPV

Adresa: **PO BOX 41/NCOZ, 156 80, Praha 5 - Zbraslav**

Telefon: **974 842 683**

FAX: **974 842 594**

Datová schránka.: **eesyd9x**

E-mail: **ncoz.podatelna@pcr.cz** nebo **epodatelna.policie@pcr.cz**

Podezření na terorismus lze nahlásit na **nkbt.info@pcr.cz**.

E-mailová adresa tiskového mluvčího plk. Mgr. Jaroslava Ibeheje pro sdělovací prostředky NCOZ SKPV je **ncoz.tisk@pcr.cz**.

Podezření na případné korupční jednání lze nahlásit na e-mailové adrese NCOZ SKPV prostřednictvím e-mailových adres **ncoz.sekretariat@pcr.cz** nebo **epodatelna.policie@pcr.cz**.

Komiks „ŘEKNI NE“ 7.1.

NÁRODNÍ CENTRÁLA PROTI ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU
SLUŽBY KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

ŘEKNI NE!

Ve spolupráci s **EUROPOL**

#SayNo!

ŘEKNI NE!

ONLINE SEXUÁLNÍMU NÁTLAKU A VYDÍRÁNÍ DĚTÍ!

- MĚJ SVŮJ ONLINE ŽIVOT POD KONTROLOU!
- ŽIVOT MÁŠ JEN JEDEN!
- CHRAŇ SI HO!
- LIDÉ ONLINE NEMUSÍ BÝT TĚMI, ZA KTERÉ SE VYDÁVAJÍ!

NÁSLEDUJÍCÍ PŘÍBĚHY JSOU SKUTEČNÉ!

Zločinci chtějí od dětí získat peníze

EUROPOL

Útočník obvykle navazuje kontakt přes internet (seznamky, online hry, diskusní fóra atd.) anebo prostřednictvím aplikací sociálních sítí.

Super hra, Rachel!

Můžu ti dát spoustu dobrých tipů. Dáme soukromý chat?

Skvělý, tohle je můj účet.

Tady si popovídáme líp...

Jj, máš super profilovku!

Díky!
Přidej si mě do kontaktů.

To je super,
že budeme v kontaktu ;)

Pachatel se často vydává za atraktivního mladého člověka, aby si získal tvou důvěru.

Vyzve tě, abyste se přesunuli na nějaký jiný komunikační kanál, kde budete mít více soukromí. Může tě požádat, aby sis ho přidal ke kontaktům na sociální síti, což mu později umožní využít přístup k tvým přátelům.

Páni, vypadáš nádherně! Ale nevím, jestli je to dobrý nápad s tou kamerou...

Moc prosím, můžu ti toho ukázat daleko víc ;)

Jsi fakt sexy! Svlékni si všechno...

Útočník se s tebou začne uvolněně bavit o sexu a hecovat tě. Brzy po tobě bude chtít, abys před kamerou prováděl různé sexuální praktiky. Často se tě může snažit přesvědčit tím, že ti ukáže dříve nahraná videa.

Tvoje „nová známost“ na internetu se ti bude snažit namluvit, že to zůstane mezi vámi, ale ve skutečnosti si bude to, co před kamerou provádíš, nahrávat.

EUROPOL

EUROPOL

Hra skončila, Georgi! Chacha!

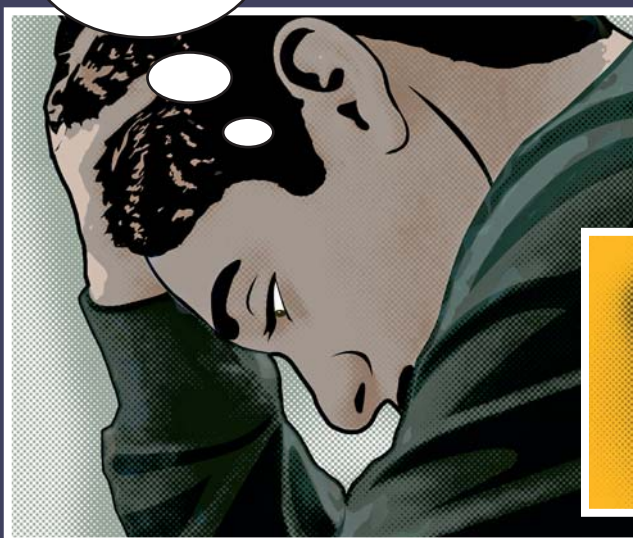
Proč, co se děje?

Pošli nám 100 eur, nebo tohle video pošleme tvým přátelům a rodině!
Máš na to 24 hodin.

Panebože,
co mám teď
dělat?

Většinou po tobě pachatel bude chtít, abys zaplatil online převodem přes portál poskytující služby mezinárodního převodu peněz, jelikož většina pachatelů působí ze zahraničí. Pachatel tě může žádat o zaplacení částky opakovaně, tedy i poté, co zaplatíš.

EUROPOL

Profil zločince

Obvykle:

- Muž nebo žena.
- Jednotlivec nebo člen organizované zločinecké skupiny.
- Provozuje činnost sám nebo v týmu.
- Může působit mezinárodně, nebo jen v jedné zemi.
- Zaměřuje se na oběti obou pohlaví.
- Nezná oběť osobně.
- Hlavní cíl: získat peníze.

Zločinci chtějí od dětí získat materiál s intimním obsahem (fotky anebo videa dítěte) nebo dítě vylákat mimo prostředí internetu a přinutit ho k sexuálnímu styku

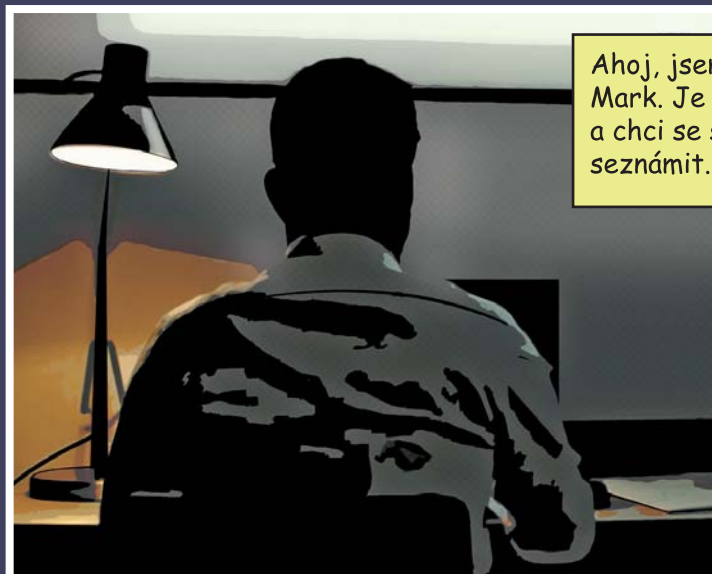

Mark ti poslal žádost o přátelství.

Přijmout

Pachatel s tebou naváže kontakt přes internet (například na sociálních sítích), nebo prostřednictvím mobilních aplikací pro posílání zpráv.

 EUROPOL

Ahoj, jsem Mark. Je mi 15 a chci se s tebou seznámit.

Chce získat tvou důvěru, a proto může předstírat, že je také dítětem, nebo dospívajícím, nebo třeba nějakým člověkem v důvěryhodném postavení.

 EUROPOL

Jakmile si pachatel získá tvou důvěru, bude tě povzbuzovat v pořizování a sdílení intimních fotek a videí, nebo tě bude chtít nalákat do různých sexuálních aktivit na internetu, které si může potají nahrávat.

Intimní fotky a videa si může pachatel obstarat i jinými způsoby, například prostřednictvím malwaru, hackerským útokem nebo může využít obsah neúmyslně sdílený nezletilou osobou.

Jsi fakt roztomilá! :)
Je úžasný, že jsem tě našel, Anno!
Neposlala bys mi nějakou sexy fotku?

Tady to máš. Nikomu to prosím neukazuj.

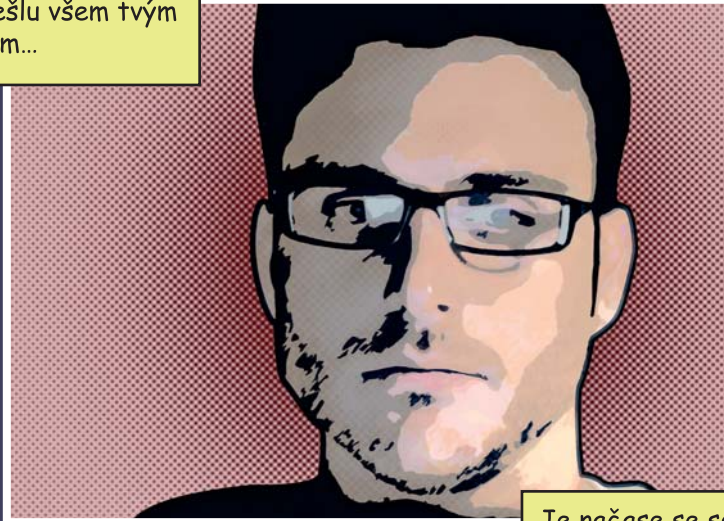
Je to jen mezi námi,
Anno. Vždyť víš, že mi
můžeš důvěřovat...

Pachatel ti bude vyhrožovat tím, že když mu nedodáš více materiálů anebo se s ním nesetkáš osobně, tak tvé fotky/video zveřejní na internetu, nebo je ukáže tvým přátelům nebo rodině.

Pošli mi ještě fotku bez podprsenky, nebo tu první rozešli všem tvým spolužákům...

Je načase se sejít, kotě.

EUROPOL

Panebože, co mám teď dělat?

EURPOL

Profil zločince

Obvykle:

- Muž.
- Činnost páchá sám, ale získaný obsah pak sdílí/ vyměňuje s jinými.
- Může působit pouze v jedné zemi, ale i mezinárodně.
- Využívá znalosti cizích jazyků.
- Zaměřuje se zejména na ženy.
- Může oběť znát osobně.
- Hlavní cíl: získat intimní materiály anebo sexuální výhody mimo prostředí internetu.

Panebože, co mám teď dělat?

JSI OBĚTÍ ZLOČINCE? VYHLEDEJ POMOC! NAHLAS TO!

1. Nic dalšího už nesdílej. Nic neplať.
2. Vyhledej pomoc.
3. Ulož si důkazy. Nic nemaž.
 - Ulož si zprávy, které jste si napsali, včetně jakýchkoli fotek/videí, které jste si vyměnili.
 - Udělej si screenshoty celé komunikace s pachatelem.
 - Sepiš si všechny detaily, které ti pachatel (pachatelé) poskytl.
4. Ukonči komunikaci s pachatelem. Zablokuj ho.
5. Obrať se na policii a nahlas to.

EUROPOL

RADY PRO RODIČE, UČITELE A VYCHOVATELE

1. Zhodnoťte rizika:

- Co dítě sdílelo? Sdílelo obsah s někým, s kým se nikdy osobně nesetkalo?

Pokud dítě někdo požádal o fotografie nebo videa s intimním obsahem, nebo ho finančně vydíral, jedná se o protiprávní jednání.

Takový trestný čin by měl být co nejdříve nahlášen policii.

2. Vezměte věc do svých rukou. Nabídněte dítěti svou podporu:

- Ujistěte dítě o tom, že Vám může důvěřovat.
- Dejte mu čas a prostor. Pozorně naslouchejte tomu, co Vám říká.
- Neodsuzujte ho.
- Zeptejte se dítěte, jestli pro něj můžete udělat něco konkrétního.
- Ujistěte ho, že si o tom klidně může popovídat s někým jiným, jestli chce. Pomozte mu domluvit si s takovým člověkem schůzku.

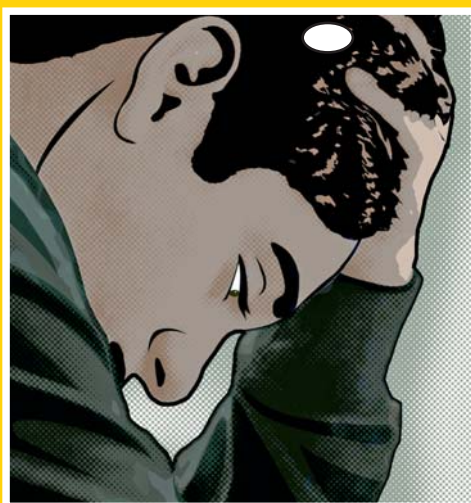
Pokud Vás dítě vnímá jako důvěryhodnou osobu, dodejte mu odvalu, aby se svěřilo svým rodičům a nabídněte, že mu pomůžete s nimi promluvit.

Pokud je to možné, domluvte se ještě s někým dalším, aby Vás doprovázel a dělal si při schůzce poznámky.

Panebože, co mám
teď dělat?

RADY KAMARÁDŮM

Stal se někdo z tvého okolí obětí
sexuálního nátlaku nebo vydírání online?

Možná znáš někoho, kdo si myslí, že je v bezvýchodné situaci – cítí se být v pasti, ale není to tak! Pomoc má na dosah ruky a ty mu můžeš pomoci ji najít:

- Zajímej se o to, jak se cítí. Naslouchej tomu, co říká. Navrhni mu, aby si popovídal s někým dospělým, komu důvěřuje.
- Řekni mu, aby případ nahlásil policii.

Ten, kdo takovou věc tvému kamarádovi nebo kamarádce dělá, se dopouští trestného činu. Je nutné věc nahlásit policii.

JAK SE MŮŽEŠ NA INTERNETU CHOVAT BEZPEČNĚ?

Při online komunikaci s cizími lidmi musíš být opatrný!

Lidé se na internetu mohou vydávat za někoho jiného!

Ahoj, jsem Mark. Je mi 15 a chci se s tebou seznámit.

Mark ti poslal žádost o přátelství.

Odmítnout

Pokud daného člověka neznáš osobně, nemůžeš mít tušení, s kým vlastně komunikuješ. V prostředí internetu mohou lidé snadno lhát a tvářit se, že jsou někým jiným. Mohou dokonce předstírat, že jsou někým z tvých kamarádů nebo učitelů, nebo si mohou hrát na tvého kamaráda/kamarádku.

ONLINE SEXUÁLNÍ NÁTLAK A VYDÍRÁNÍ JE TRESTNÝ ČIN.

ŘEKNI NE!

- Chce po tobě někdo, abys mu poslal své intimní fotky, videa nebo abys před webkamerou předváděl různé sexuální praktiky?
- Nabádá tě, abys nikomu o vaší komunikaci neříkal, a vyhrožuje tím, že tvoje intimní fotky nebo videa zveřejní na internetu, nebo je pošle tvým kamarádům a rodině, pokud mu jich nepošleš víc, nebo mu nezaplatiš?

Je to trestný čin a nazývá se sexuální nátlak nebo vydírání.

Pokud se něco takového stane tobě, **ŘEKNI NE!** Vyhledej pomoc. Řekni o tom někomu, komu důvěřuješ, někomu ze svých kamarádů, nebo někomu dospělému, nebo to nahlas policii.

Nejsi v tom sám!

PAMATUJ!

- Člověk, kterého znáš jen z internetu, nemusí být tím, za koho se vydává. **Dávej pozor, jaké soukromé informace sdílíš a s kým!**
- Pokud tě někdo požádá o zaslání intimních fotek, videí nebo po tobě chce, abys prováděl různé sexuální praktiky před webkamerou, **ŘEKNI NE!**
- Pokud ti někdo vyhrožuje, že zveřejní tvoje fotky anebo videa, když neuděláš to, co po tobě chce, **ŘEKNI NE!**

TISKÁRNA
MINISTERSTVA
VNITRA ČR

Ve spolupráci s **EUROPOL**
#SayNo!

www.europol.europa.eu/sayno

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA A KONTAKTY

KDE MŮŽEŠ POŽÁDAT O RADU NEBO O POMOC

- Linka tísňového volání 158 Policie České republiky
- Linka bezpečí: tel. 116 111, e-mail: pomoc@linkabezpeci.cz, www.linkabezpeci.cz
- Linka důvěry Dětského krizového centra: tel. 777 715 215 / 241 484 149 / 778 510 510 – rizika kyberprostoru, chat linky důvěry www.elinka.iporadna.cz, e-mail: problem@ditekrize.cz, www.ditekrize.cz
- Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí (Bílý kruh bezpečí): tel. 116 006, www.linka-pomoci.cz, www.bkb.cz
- Linka právní pomoci Nadace Naše dítě: tel. 777 800 002, e-mail: lpp@nasedite.cz, www.nasedite.cz
- <https://poradna.e-bezpeci.cz>
- <https://www.stoponline.cz>